

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 25.9.2014.
COM(2014) 581 final

2014/0268 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o zahtjevima u pogledu ograničenja emisija i homologacije tipa za motore s unutarnjim
izgaranjem za izvancestovne pokretne strojeve**

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2014) 281 final}

{SWD(2014) 282 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Opći kontekst

Izvancestovni pokretni strojevi obuhvaćaju raznovrsne motore s unutarnjim izgaranjem ugrađene u strojeve u rasponu od malih ručnih uređaja, građevinskih strojeva i generatora do motornih vagona, lokomotiva i plovila unutarnje plovidbe. Ti motori znatno pridonose onečišćenju zraka i ispuštaju otprilike 15 % dušikova oksida (NO_x) i 5 % čestica u EU-u.

Ograničenja emisija za te motore trenutačno su određena Direktivom 97/68/EZ. Ta je Direktiva izmijenjena nekoliko puta, no u nekoliko je tehničkih pregleda zaključeno da u sadašnjem obliku to zakonodavstvo ima nedostatke. Područje primjene previše je ograničeno jer ne obuhvaća određene kategorije motora. Novi su stupnjevi emisija posljednji put uvedeni izmjenom Direktive 2004. pa više ne odražavaju sadašnje stanje tehnologije. Povrh toga, postoji nesklad između ograničenja emisija za određene kategorije motora.

Naposljetku, postoje nedavni uvjerljivi dokazi o štetnim zdravstvenim učincima ispušnih plinova dizelskih motora, a posebno čestica (tj. dizelske čađe). Jedan je od glavnih nalaza to da je veličina čestica među ključnim uzročnicima opaženih zdravstvenih učinaka. To se pitanje može riješiti samo graničnim vrijednostima koje se temelje na broju čestica (tj. ograničenje PN). Zbog toga se, a to je i u skladu s pomacima u cestovnom sektoru, za najvažnije kategorije motora najprikladnijim činilo uvođenje novog stupnja emisija (stupanj V.), koji bi se, uz ograničenja mase čestica, odnosio na ograničenja broja čestica.

• Razlozi za prijedlog i njegovi ciljevi

Prijedlogom se nastoji zaštititi ljudsko zdravlje i okoliš te osigurati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta za motore u izvancestovnim pokretnim strojevima. Nastoji se razriješiti i aspekte tržišnog natjecanja i sukladnosti.

U skladu s politikom EU-a o kvaliteti zraka cilj je postupno smanjiti emisije iz novih motora koji se stavljaju na tržište i tako s vremenom zamijeniti stare motore koji više onečišćuju. Očekuje se da će to rezultirati znatnim ukupnim smanjenjem emisija, no smanjenje s obzirom na kategoriju motora razlikovat će se ovisno o strogosti već postojećih posebnih zahtjeva.

Očekuje se i da će se prijedlogom smanjiti pritisak na države članice da poduzimaju dodatne regulatorne mjere kojima se može poremetiti unutarnje tržište. Naposljetku, usklađenim pravilima i smanjenjem regulatornih zapreka koje su plod razilaženja u pogledu zahtjeva za emisije, prijedlogom se nastoje ukloniti prepreke vanjskoj trgovini. Napose s namjerom smanjenja razlika između zahtjeva EU-a i SAD-a.

Napokon, prijedlogom se pridonosi konkurentnosti europske industrije pojednostavnjenjem postojećeg zakonodavstva o homologaciji, povećanjem transparentnosti i smanjenjem administrativnog opterećenja.

• Postojeće odredbe u području prijedloga

Postojeći zahtjevi u pogledu emisija za izvancestovne pokretne strojeve uređeni su Direktivom 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1997. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjere protiv emisije plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvancestovne

pokretne strojeve (SL L 59, 27.2.1998., str. 1.).

U nacrtu prijedloga i njegovim provedbenim i delegiranim aktima prenijet će se i poboljšati postojeći zahtjevi propisani prethodno navedenim aktom prema tehničkom pregledu kojim je utvrđen niz bitnih nedostataka. U usporedbi s postojećim aktom, prijedlogom uredbe:

- uvest će se nova ograničenja emisija koja odražavaju tehnološki napredak i politike EU-a u cestovnom sektoru s namjerom postizanja ciljanih vrijednosti kvalitete zraka EU-a;
- proširit će se područje primjene u svrhu poboljšanja usklađenosti tržišta (EU-a i međunarodnih) i smanjiti opasnost od narušavanja tržišta;
- uvest će se mjere za pojednostavnjivanje administrativnih postupaka i poboljšanje provedbe, uključujući uvjete za bolji tržišni nadzor.

• Usklađenost s drugim politikama i ciljevima Unije

Razmatranom se inicijativom želi poboljšati zaštita okoliša osuvremenjivanjem postojećih ograničenja emisija i, prema potrebi, proširenjem područja njihove primjene. Usto, njome se želi osigurati pravilno funkcioniranje jedinstvenog tržišta, a tvrtke koje djeluju na njemu i međunarodno osloboditi nepotrebnog opterećenja. Prema tome, posve je dosljedna strategiji Europa 2020. i potpuno usklađena sa strategijom održivog razvoja EU-a.

U ovom kontekstu razmatra se inicijativa povezana s konkretnijim politikama i ciljevima:

- Šestim akcijskim programom zaštite okoliša¹ EU-a kojim je predloženo postizanje „razina kvalitete zraka koje ne izazivaju znatne nepovoljne učinke i ne ugrožavaju ljudsko zdravlje i okoliš”,
- Tematskom strategijom o onečišćavanju zraka², kojom je dan sveobuhvatan politički okvir EU-a za smanjenje štetnog utjecaja onečišćavanja zraka na ljudsko zdravlje i okoliš za razdoblje do 2020,
- Direktivom 2001/81/EZ o nacionalnim gornjim granicama emisije kojom su utvrđene pravno obvezujuće granične vrijednosti ukupno dopustivih emisija na razini države članice za nekoliko onečišćujućih tvari u zraku. Prema službenim podacima objavljenima temeljem te Direktive te je granične vrijednosti 2010. prekoračilo dvanaest država članica pa će se, unatoč nekim poboljšanjima, poteškoće s usklađenošću nastaviti,
- Direktivom 2008/50/EZ o kvaliteti zraka kojom su određene pravno obvezujuće granične vrijednosti koncentracija glavnih onečišćujućih tvari u zraku, primjerice čestica i dušikova oksida, u vanjskom zraku,
- Bijelom knjigom o prometu³ iz 2011., posebno s obzirom na čišći prijevoz željeznicom i unutarnjim plovim putovima.

Stroži zahtjevi za motore s unutarnjim izgaranjem u izvancestovnim pokretnim strojevima povoljno bi pridonijeli ciljevima svih navedenih politika.

Naposljetku, prijedlog je povezan s ažuriranom industrijskom politikom iz 2012.⁴ i njime bi se mogao dati važan doprinos tehničkom usklađivanju u kontekstu trgovinskih pregovora EU-a i SAD-a (TTIP).

¹ Odluka br. 1600/2002/EZ od 22. srpnja 2002.

² COM(2005)446 od 21. rujna 2005.

³ COM(2011)144 od 28. ožujka 2011.

⁴ COM(2012)582 od 10. listopada 2012.

2. SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I PROCJENA UTJECAJA

• Savjetovanje sa zainteresiranim stranama

Metode savjetovanja, glavni ciljani sektori i opći profil ispitanika

Razvijajući prijedlog, Komisija se na nekoliko načina savjetovala s dionicima:

- provedeno je otvoreno javno internetsko savjetovanje koje je obuhvaćalo sve aspekte prijedloga. Primljeni su odgovori od nacionalnih i regionalnih tijela država članica EU-a (ministarstava, agencija), profesionalnih udruga, industrijskih poduzeća, nevladinih organizacija i socijalnih partnera,
- savjetovanje s dionicima koje je pratilo otvoreno javno internetsko savjetovanje bilo je organizirano 14. veljače 2013. u Bruxellesu i nazočilo mu je osamdesetak sudionika,
- u kontekstu nekoliko studija procjene utjecaja koje su proveli vanjski savjetnici, dionici su bili pozvani da pridonesu i pošalju primjedbe,
- o prijedlogu se raspravljalo na nekoliko sastanaka Stručne radne skupine o emisijama strojeva (GEME) Komisije, koja okuplja industriju, nevladine organizacije i predstavnike država članica i Komisije.

Sažetak odgovora i njihovo uvažavanje

Otvoreno javno savjetovanje počelo je 15. siječnja 2013. i završilo 8. travnja 2013. (dvanaest tjedana). U tu je svrhu pokrenuta posebna internetska stranica za savjetovanje⁵ i Komisijine su službe pripremile dokument o savjetovanju od petnaest stranica u kojem su u glavnim crtama iznesena glavna sporna pitanja, rezultati studije i mogući smjerovi djelovanja. Ukupno je primljeno 69 odgovora.

Podrobna analiza rezultata nalazi se u Prilogu II. Izvješću o procjeni utjecaja, a pojedinačne se odgovore može pogledati na internetskoj stranici o savjetovanju.

• Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Predmetna znanstvena/stručna područja

Za prijedlog je bilo nužno procijeniti različite političke opcije, kao i povezane gospodarske, društvene i ekološke utjecaje.

Korištena metodologija

Komisija je provela razne studije i redovno se savjetovala s dionicima u pogledu ostvarivosti novih graničnih vrijednosti i potrebe za uvođenjem novih stupnjeva za ispušne emisije temeljenih na tehničkom napretku. Procjena utjecaja oslanja se na sljedeće vanjske studije⁶:

- Tehnički pregled Direktive, podnesen u dva dijela, koji je proveo Zajednički istraživački centar (JRC). U prvom dijelu uključuje pregled inventara emisija za izvancestovne pokretne strojeve. U drugom se dijelu, među ostalim, govori o Ottovim motorima (malim benzinskim motorima i onima u motornim saonicama) te se analiziraju inventari emisija i tržišna prodaja građevinskih i

⁵ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/automotive/documents/consultations/2012-emissions-nrmm/index_en.htm

⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/non-road-mobile-machinery/publications-studies/index_en.htm

poljoprivrednih strojeva,

- u studiji procjene utjecaja koju je proveo Arcadis N. V. procijenjeni su utjecaji političkih opcija razvijenih u Tehničkom pregledu JRC-a. Isti se izvođač u dopunskoj studiji posebno bavio utjecajem na mala i srednja poduzeća. Uz društveni i gospodarski utjecaj, u toj je studiji procijenjen i utjecaj na okoliš te zdravlje,
- u studiji koju su proveli Risk and Policy Analysts (RPA) i Arcadis procijenjen je trenutni doprinos sektora izvancestovnih pokretnih strojeva emisijama stakleničkih plinova. Usto, ispitana je izvedivost širenja granica emisija za motore promjenjive brzine vrtnje na motore stalne brzine vrtnje i razmotrena mogućnost usklađivanja graničnih vrijednosti ispušnih emisija s američkim vrijednostima,
- u studiji PANTEIA⁷ koju je naručila Glavna uprava za mobilnost i promet analizirana je situacija u sektorima unutarnje plovidbe i procijenjene su posebne mjere za smanjenje emisija u prijevozu unutarnjim plovim putovima.

Rad na procjeni utjecaja pratila je i u sklopu njega davala informacije upravljačka skupina sastavljena od predstavnika različitih službi koja se sastala četiri puta tijekom 2013. Na sudjelovanje u toj skupini bile su pozvane sve mjerodavne Komisijine službe. JRC je dodatno potpomogao analitički rad istraživačkim projektom o učincima graničnih vrijednosti broja čestica za određene kategorije motora.

Sredstva s pomoću kojih su stručna mišljenja postala javno dostupna

Izvešća o navedenim studijama dostupna su na *web*-mjestu Glavne uprave za poduzetništvo i industriju.

• **Procjena utjecaja**

Podrobno su analizirane tri glavne političke opcije. Svaka se sastoji od različitih podopcija za kategorije i primjene motora već obuhvaćenih zakonodavstvom EU-a za izvancestovne pokretne strojeve te za one koje bi u budućnosti mogle potpasti pod njezino područje primjene. Uz scenarij nepromijenjene politike, te su opcije:

Opcija 2.: usklađivanje s američkim normama u području primjene i graničnim vrijednostima;

Opcija 3.: korak prema razinama ambicije u cestovnom sektoru za najvažnije izvore emisija;

Opcija 4.: povećana razina ambicije s pomoću poboljšanih odredaba o praćenju

Ipak, u analitičkom je oblikovanju već uzeto u obzir da bi poželjan izbor mogla biti kombinacija elemenata iz različitih opcija. Provedena je analiza troškova i koristi u pojedinačnim modulima koji omogućuju ponovno grupiranje elemenata.

Razmotrene su i nezakonodavne opcije (npr. dobrovoljni sporazum s industrijom), no zaključak je početne analize bio da bi takav pristup bio neprikladan za ostvarenje ciljeva inicijative. Ta se odluka temelji na razmišljanju da ograničenja emisija za motore izvancestovnih pokretnih strojeva vjerojatno neće biti učinkovita i ne mogu jamčiti ravnopravne uvjete svim gospodarskim subjektima ako nisu pravno obvezujuća.

Odbor za procjenu utjecaja prihvatio je procjenu utjecaja nakon njezine prezentacije 20. studenoga 2013.

⁷

http://ec.europa.eu/transport/modes/inland/studies/inland_waterways_en.htm

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

• Sažetak predloženog djelovanja

Prijedlogom se znatno unapređuje sustav homologacije motora izvancestovnih pokretnih strojeva u pogledu tehničkih zahtjeva za emisije donošenjem strožih razina, kao i uvođenjem „dvorazinskog pristupa”.

Prijedlogom će se, ovdje predviđenim delegiranim aktima, detaljno utvrditi novi obvezni zahtjevi za stupanj V. ograničenja emisija motora. Točnije, delegirani akti doneseni temeljem ovog prijedloga obuhvaćat će, među ostalim:

- detaljne tehničke zahtjeve ispitnih ciklusa,
- postupke tehničkog ispitivanja i mjerenja,
- detaljne mehanizme i zahtjeve za iznimke odobrene temeljem ove uredbe,
- detaljne odredbe za homologacijske postupke.

• Pravna osnova

Pravna je osnova prijedloga članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

• Načelo supsidijarnosti

Primjenjuje se načelo supsidijarnosti jer prijedlog nije u isključivoj nadležnosti Europske unije.

Budući da prijedlog obuhvaća izmjene postojećeg zakonodavstva EU-a, samo EU može učinkovito riješiti sporna pitanja. Povrh toga, djelovanjem država članica ne mogu se dovoljno ostvariti politički ciljevi.

Djelovanje Europske unije nužno je radi izbjegavanja pojave prepreka jedinstvenom tržištu, osobito u području motora izvancestovnih pokretnih strojeva te zbog transnacionalne prirode onečišćenja zraka. Premda su učinci glavnih onečišćujućih tvari u zraku najjači blizu izvora, učinci na kvalitetu zraka nisu ograničeni na lokalnu razinu pa je prekogranično onečišćenje ozbiljan problem zaštite okoliša za koji nacionalna rješenja mogu biti neučinkovita. Kako bi se riješio problem onečišćenja zraka, potrebno je zajedničko djelovanje na razini EU-a.

Uspostavljanjem ograničenja emisija i homologacijskih postupaka na nacionalnoj razini mogao bi nastati mozaik od 28 različitih režima, što bi bila ozbiljna prepreka trgovini unutar Unije. Povrh toga, mogao bi se nametnuti znatan administrativan i financijski teret proizvođačima koji posluju na dva ili više tržišta. Prema tome, ciljevi razmatrane inicijative ne mogu se ostvariti bez djelovanja na razini EU-a.

Naposljetku, očekuje se da će usklađen pristup na razini EU-a proizvođačima i krajnjim korisnicima biti najisplativiji način ostvarenja smanjenja emisija.

Prijedlog je stoga u skladu s načelom supsidijarnosti.

• Načelo proporcionalnosti

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti zbog sljedećih razloga.

Kako je pokazano procjenom utjecaja, prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti jer se njime ne ide dalje od onoga što je potrebno za postizanje ciljeva osiguranja pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, a istodobno se osigurava visoka razina javne sigurnosti i zaštite okoliša.

⁸

Studija provedivosti baze podataka za razmjenu homologacijske dokumentacije (DETA), T-Systems 2006.

Pojednostavnjenje regulatornog okruŝja znatno će pridonijeti smanjenju administrativnih troškova nacionalnih tijela i industrije.

- **Odabir instrumenata**

Predloženi instrumenti: uredba.

Druga sredstva ne bi bila primjerena zbog sljedećih razloga.

Direktiva 97/68/EZ znatno je izmijenjena nekoliko puta. Radi jasnoće, predvidljivosti, racionalnosti i pojednostavnjenja Komisija predlaŝe da se Direktiva 97/68/EZ zamijeni uredbom i malim brojem delegiranih i provedbenih akata.

Povrh toga, primjenom uredbe osigurat će se da su predmetne odredbe izravno primjenjive na proizvođače, homologacijska tijela i tehničke sluŝbe te da ih se može mnogo brŝe i učinkovitije ažurirati radi boljeg uvaŝavanja tehničkog napretka.

Za prijedlog je primijenjen „dvorazinski pristup” kakav se već upotrebljava u drugim dijelovima zakonodavstva u području EU homologacije tipa motornih vozila. Taj pristup predviđa donošenje zakonodavstva u dva koraka:

- prvo, temeljne odredbe utvrdit će Europski parlament i Vijeće Uredbom na temelju članka 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u redovnom zakonodavnom postupku;
- drugo, tehnički zahtjevi kojima se provode temeljne odredbe utvrdit će se delegiranim aktima koje Komisija donese u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Trošak povezan s uspostavom elektroničke baze podataka za razmjenu informacija o homologaciji već je procijenjen u studiji izvedivosti⁸ koju je u lipnju 2006. naručio UNECE, a za automobile u EU-u već postoji Europski sustav homologacijske razmjene (ETAES).

Premda studija izvedivosti nije bila provedena na javno dostupnoj bazi podataka, ipak se može pretpostaviti kako je procjena troška valjan pokazatelj uključenih troškova.

Studijom su predviđeni jednokratni početni troškovi u rasponu od 50 do 150 000 EUR i troškovi poslovanja od 5000 do 15 000 EUR na mjesec, ovisno o duljini ugovora s pružateljem usluge. Sličan mjesečni raspon predviđen je za rad sluŝbe za pomoć korisnicima, ako je potrebna.

5. DODATNE INFORMACIJE

- **Simulacija, pilot-faza i prijelazno razdoblje**

U prijedlogu postoje opća i posebna prijelazna razdoblja kako bi se proizvođačima motora i strojeva te administracijama dalo dovoljno vremena za prilagodbu.

Za prijelaz sa sadašnjih norma emisija na novi stupanj emisija predložena je novorazvijena prijelazna shema koja je proizvođačima motora i strojeva u administrativnom smislu znatno jednostavnija, a istodobno bitno smanjuje teret nacionalnim homologacijskim tijelima.

S obzirom na praćenje vrijednosti emisija motora u radu, predloženi su pilot-programi u cilju razvoja prikladnih ispitnih postupaka.

- **Pojednostavnjenje**

Prijedlogom se predviđa pojednostavnjenje zakonodavstva.

Iznimno složena Direktiva o emisijama motora izvancestovnih pokretnih strojeva s petnaest priloga, izmijenjena osam puta bez preinačavanja, stavit će se izvan snage.

Prijedlogom se predviđa pojednostavnjenje administrativnih postupaka za tijela javne vlasti. Prijedlog je uključen u Komisijin tekući program za ažuriranje i pojednostavnjenje pravne stečevine i njezin Zakonodavni program rada pod oznakom 2010/ENTR/001.

- **Stavljanje izvan snage postojećeg zakonodavstva**

Donošenje prijedloga dovest će do stavljanja postojećeg zakonodavstva izvan snage.

- **Europski gospodarski prostor**

Predloženi se akt odnosi na pitanje značajno za EGP te ga je stoga potrebno proširiti na Europski gospodarski prostor.

2014/0268 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o zahtjevima u pogledu ograničenja emisija i homologacije tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za izvancestovne pokretne strojeve

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnima parlamentima,
uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora⁹,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom¹⁰,
budući da:

- (1) Unutarnje tržište obuhvaća područje bez unutarnjih granica u kojem mora biti osigurano slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala. U tu su svrhu Direktivom 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ uspostavljene mjere za smanjenje onečišćenja zraka iz motora koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve. Prikladno je ulagati napore u razvoj i funkcioniranje unutarnjeg tržišta Europske unije.
- (2) Unutarnje tržište trebalo bi se temeljiti na jasnim, jednostavnim i dosljednim pravilima koja osiguravaju pravnu sigurnost i jasnoću koje podjednako mogu koristiti poduzećima i potrošačima.
- (3) Radi pojednostavnjenja zakonodavstva o homologaciji i ubrzanja njegova donošenja uveden je novi regulatorni pristup u pogledu zakonodavstva Unije o homologaciji

⁹ SL L ...

¹⁰ SL L ...

¹¹ Direktiva 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1997. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjere protiv emisije plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve (SL L 59, 27.2.1998., str. 1.).

motora. Prema tome zakonodavac određuje temeljna pravila i načela i ovlašćuje Komisiju da donese delegirane akte o daljnjim tehničkim pojedinostima. S obzirom na bitne zahtjeve, ovom je Uredbom zato potrebno utvrditi samo temeljne odredbe o emisiji plinovitih onečišćujućih tvari i čestica te ovlastiti Komisiju za utvrđivanje tehničkih zahtjeva u delegiranim aktima.

- (4) Uredbom (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹² već je uspostavljen regulatorni okvir za homologaciju i nadzor tržišta traktora za poljoprivredu i šumarstvo. Zbog sličnosti područja i s obzirom na dobro iskustvo s primjenom Uredbe (EU) br. 167/2013 mnoga prava i obveze uspostavljene tom Uredbom potrebno je uzeti u obzir u odnosu na izvancestovne strojeve. Ipak, bitno je da se donese poseban skup pravila kako bi se posve uzeli u obzir posebni zahtjevi motora koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve.
- (5) Ova bi Uredba trebala sadržavati bitne zahtjeve koji se odnose na ograničenja emisija i postupke EU homologacije tipa za motore koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve. Glavni elementi odgovarajućih zahtjeva ove Uredbe temelje se na rezultatima procjene utjecaja od 20. studenoga 2013. koju je provela Komisija i kojom se analiziraju različite opcije navođenjem mogućih prednosti i nedostataka s gospodarskog, sigurnosnog, ekološkog i društvenog aspekta. Analizom su bili obuhvaćeni kvalitativni i kvantitativni aspekti. Nakon usporedbe različitih opcija utvrđene su i izabrane poželjne opcije da tvore temelj ove Uredbe.
- (6) Ovom se Uredbom žele utvrditi usklađena pravila za EU homologaciju tipa motora koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve radi osiguranja funkcioniranja unutarnjeg tržišta. Za te je svrhe potrebno uspostaviti nova ograničenja emisija koja odražavaju tehnološki napredak i osiguravaju približavanje politikama Unije u cestovnom sektoru kako bi se ostvarile ciljane vrijednosti Unije u vezi kvalitete zraka i smanjile emisije iz izvancestovnih pokretnih strojeva, što bi rezultiralo razmjernijim udjelom emisija strojeva u odnosu na emisije cestovnih vozila. Područje primjene zakonodavstva Unije u ovom području potrebno je proširiti radi povećanja tržišne usklađenosti na razini i međunarodnoj razini te smanjenja opasnosti od narušavanja tržišta. Usto, ovom se Uredbom želi pojednostavniti sadašnji pravni okvir, uključujući mjere za pojednostavljivanje administrativnih postupaka, i poboljšati opće provedbene uvjete, posebno strožim pravilima o tržišnom nadzoru.
- (7) Zahtjevima utvrđenima u pogledu motora koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve i pomoćnih motora za putnička i teretna vozila trebalo bi poštovati načela navedena u Komunikaciji Komisije od 5. lipnja 2002. naslovljenoj „Akcijski plan – pojednostavnjenje i poboljšanje regulatornog okružja.”
- (8) U Sedmom općem programu djelovanja Unije za okoliš donesenom Odlukom br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹³ istaknuto je da je Unija pristala postići razine kakvoće zraka koje ne dovode do značajnih negativnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš i rizika za njih. Zakonodavstvom Unije uspostavljena su primjerena ograničenja emisija za kvalitetu okolnog zraka radi zaštite ljudskog zdravlja i, posebno, osjetljivih osoba, kao i za nacionalne gornje granice emisija¹⁴.

¹² Uredba (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. veljače 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta traktora za poljoprivredu i šumarstvo (SL L 60, 2.3.2013., str. 1.).

¹³ Odluka br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta” (SL L 354, 28.12.2013., str. 171.).

¹⁴ Odluka br. 1600/2002/EZ; Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu.

Nakon Komunikacije od 4. svibnja 2001. kojom je uspostavljen program „Čist zrak za Europu” (CAFE) Komisija je 21. rujna 2005. donijela Komunikaciju „Tematska strategija za onečišćenje zraka”. Jedan je od zaključaka te tematske strategije da su potrebna daljnja smanjenja emisija u prometnom sektoru (zračnom, pomorskom i kopnenom prometu), u kućanstvima i energetsom, poljoprivrednom i industrijskom sektoru kako bi se postigli ciljevi Europske unije u pogledu kvalitete zraka. U tom kontekstu, zadaći smanjenja emisija iz motora ugrađenih u izvancestovne pokretne strojeve potrebno je pristupiti kao dijelu opće strategije. Ograničenja emisija stupnja V. jedna su od mjera namijenjenih za smanjenje sadašnjih emisija onečišćujućih tvari u zraku iz vozila u prometu poput onečišćujućih čestica, kao i prekursora ozona poput dušikovih oksida (NO_x) i ugljikovodika.

- (9) Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) razvrstala je 12. lipnja 2012., posredovanjem svoje Međunarodne agencije za istraživanje raka (IARC), ispušne plinove dizelskog motora kao „kancerogene za ljude” (1. skupina) na temelju dostatnih dokaza da je izlaganje njima povezano s povećanim rizikom od raka pluća.
- (10) Ostvarivanje ciljeva Europske unije u pogledu kvalitete zraka iziskuje stalne napore za smanjenje emisija iz vozila. Zato bi proizvođači trebali dobivati jasne informacije o budućim graničnim vrijednostima emisija i potrebno im je omogućiti prikladno razdoblje za potrebne tehničke pomake i ostvarenje tih vrijednosti.
- (11) Pri određivanju ograničenja emisija važno je uzeti u obzir posljedice na konkurentnost tržišta i proizvođača, izravne i neizravne troškove nametnute poduzeću te koristi koje proizlaze iz poticajnih inovacija, poboljšanja kvalitete zraka, smanjivanja zdravstvenih troškova i produljivanja očekivanog životnog vijeka.
- (12) Emisije iz motora izvancestovnih pokretnih strojeva znatno sudjeluju u ukupnim emisijama određenih štetnih atmosferskih onečišćujućih tvari izazvanih ljudskim djelovanjem. Motore odgovorne za znatan udjel onečišćenja zraka dušikovim oksidima (NO_x) i česticama potrebno je obuhvatiti područjem primjene novih pravila o ograničenju emisija.
- (13) Komisija bi trebala neprestano pratiti emisije koje još nisu regulirane i koje su posljedica šire upotrebe novih sastava goriva, novih tehnologija u motorima i novih sustava nadzora emisije. Komisija bi, usto, prema potrebi trebala uputiti prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću radi reguliranja takvih emisija.
- (14) Primjereno je poticati uvođenje vozila na alternativna goriva koja mogu imati male emisije dušikovih oksida i čestica. Prema tome, potrebno je donijeti granične vrijednosti ukupnih ugljikovodika kako bi se u obzir uzeli nemetanski ugljikovodici i emisije metana.
- (15) Kako bi se osigurao nadzor nad emisijama ultrafinih onečišćujućih čestica (0,1 µm i manje), Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje pristupa koji se temelji na broju onečišćujućih čestica kao dodatak postojećem pristupu koji se temelji na masi. Pristup temeljen na broju čestica trebao bi se oslanjati na rezultate Programa mjerenja čestica (PMP) Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) i biti u skladu s postojećim ambicioznim ciljevima zaštite okoliša.
- (16) Radi postizanja tih ciljeva zaštite okoliša prikladno je navesti da granične vrijednosti broja čestica vjerojatno odražavaju najviše razine učinkovitosti koje se sada postižu filtrima čestica upotrebom najboljih raspoloživih tehnologija.
- (17) Komisija bi trebala donijeti svjetski usklađene ispitne cikluse u ispitnim postupcima kojima se osigurava temelj za uredbe EU-a o homologaciji s obzirom na emisije.

Potrebno je razmotriti i primjenu prenosivih sustava za mjerenje emisija radi praćenja stvarnih emisija vozila u upotrebi.

- (18) Radi boljeg nadzora stvarnih emisija vozila u prometu i kako bi se olakšao postupak provjere sukladnosti u upotrebi, potrebno je u prikladnom roku donijeti ispitnu metodologiju za praćenje zahtjeva u pogledu vrijednosti emisija temeljenu na primjeni prenosivih sustava za mjerenje emisija.
- (19) Ispravno djelovanje sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova, posebno u slučaju dušikovih oksida, osnovni je zahtjev za ispunjavanje uspostavljenih ograničenja za emisije onečišćujućih tvari. U tom kontekstu, potrebno je uvesti mjere kojima se jamči pravilno funkcioniranje sustava temeljenih na upotrebi reagensa.
- (20) Potrebno je dopustiti stavljanje na tržište motora koji su u skladu s postupcima EU homologacije tipa i novim pravilima o ograničenjima emisija te njihovim područjem primjene; oni ne bi trebali podlijegati nijednom drugom nacionalnom zahtjevu za emisije. Države članice koje dodjeljuju homologacije trebale bi poduzeti potrebne mjere provjere kako bi osigurale identifikaciju motora proizvedenih na temelju pojedine EU homologacije EU.
- (21) Potrebno je dopustiti ograničen broj iznimka kako bi se odgovorilo na posebne potrebe u vezi s oružanim snagama, ograničenjima opskrbe, terenskim ispitivanjima prototipova i primjenom strojeva u eksplozivnim atmosferama.
- (22) Obveze nacionalnih nadležnih tijela utvrđene odredbama o nadzoru tržišta ove Uredbe detaljnije su od odgovarajućih odredaba Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵.
- (23) Kako bi se osiguralo da je postupak za praćenje usklađenosti proizvodnje, koji je jedan od temelja sustava EU homologacije tipa, ispravno proveden i da pravilno funkcionira, nadležno tijelo ili prikladno kvalificirana tehnička služba određena za tu svrhu trebali bi redovito provjeravati proizvođače.
- (24) Unija je ugovorna stranka Sporazuma Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu o donošenju jedinstvenih tehničkih propisa za vozila s kotačima, opremu i dijelove koji mogu biti ugrađeni i/ili upotrijebljeni na vozilima s kotačima i uvjeta za uzajamno priznavanje homologacija dodijeljenih na temelju tih propisa („Revidirani Sporazum iz 1958.”).
- (25) Posljedično, pravilnike UNECE-a i njihove izmjene za koje je Unija glasala ili s kojima se Unija složila, pri primjeni Odluke 97/836/EZ, potrebno je priznati kao jednakovrijedne EU homologacijama tipa dodijeljenima na temelju ove Uredbe. U skladu s tim, Komisija bi trebala biti ovlaštena donijeti delegirane akte kako bi odredila koji će se UNECE-ovi pravilnici primjenjivati na EU homologacije tipa.
- (26) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶.
- (27) Radi dopune ove Uredbe daljnjim tehničkim pojedinostima na Komisiji bi trebalo prenijeti ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju

¹⁵ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

¹⁶ Uredba (EZ) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Europske unije u pogledu porodica motora, neovlaštenih zahvata, praćenja vrijednosti emisija tijekom upotrebe, tehničkih ispitivanja i mjernih postupaka, sukladnosti proizvodnje, odvojene isporuke sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova motora, motora za terensko ispitivanje, motora za rad u opasnim atmosferama, jednakovrijednosti homologacija motora, obavijesti za proizvođače originalne opreme i krajnje korisnike, samoispitivanja, normi i procjene tehničkih službi, motora posve ili dijelom na plin, mjerenja broja čestica i ispitnih ciklusa. Posebno je važno da Komisija tijekom pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na stručnoj razini. Pri pripremi i sastavljanju delegiranih akata Komisija bi trebala osigurati istodoban, pravovremen i prikladan prijenos odgovarajućih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.

- (28) Države članice trebale bi utvrditi pravila o kaznama koja se primjenjuju u slučaju kršenja ove Uredbe i osigurati njihovu provedbu. Kazne bi trebale biti učinkovite, u skladu s težinom prekršaja i odvratajuće.
- (29) Kako bi se u obzir uzeli trenutačan tehnički napredak i najnoviji nalazi u području istraživanja i inovacija, primjereno je utvrditi daljnji potencijal smanjenja emisije onečišćujućih tvari iz motora ugrađenih u izvancestovne pokretne strojeve. Težište tih procjena trebalo bi biti na kategorijama motora koje su prvi put obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe i onima čije granične vrijednosti emisija prema ovoj Uredbi ostaju nepromijenjene.
- (30) U svrhu jasnoće, predvidljivosti, racionalnosti i pojednostavnjenja te radi smanjenja opterećenja proizvođačima motora i strojeva, ova Uredba trebala bi sadržavati samo ograničen broj provedbenih faza za uvođenje novih razina emisije i postupaka homologacije. Pravodobno određivanje zahtjeva ključno je za osiguranje dovoljno dugog vremena za prilagodbu proizvođačima da razviju, ispituju i primijene tehnička rješenja za motore koji se proizvode serijski, a proizvođačima i homologacijskim tijelima država članica da uspostave potrebne administrativne sustave.
- (31) Direktiva 97/68/EZ znatno je izmijenjena nekoliko puta. Radi jasnoće, predvidljivosti, racionalnosti i pojednostavnjenja Direktivu 97/68/EZ trebalo bi zamijeniti uredbom i malim brojem delegiranih i provedbenih akata. Primjenom uredbe trebalo bi se osigurati da su predmetne odredbe izravno primjenjive na proizvođače, homologacijska tijela i tehničke službe te da ih se može mnogo brže i učinkovitije ažurirati radi boljeg uvažavanja tehničkog napretka.
- (32) Radi primjene novog regulatornog sustava uspostavljenog ovom Uredbom Direktivu 97/68/EZ trebalo bi staviti izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2017. Taj bi datum industriji trebao omogućiti dovoljno vremena za prilagodbu novim odredbama utvrđenima u ovoj Uredbi te tehničkim zahtjevima i administrativnim odredbama koje će biti utvrđene delegiranim i provedbenim aktima donesenima u skladu s ovom Uredbom.
- (33) Budući da države članice ne mogu zadovoljavajuće ostvariti ciljeve ove Uredbe, to jest utvrditi usklađena pravila o administrativnim i tehničkim zahtjevima u pogledu ograničenja emisija i postupaka EU homologacije tipa za motore koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve pa se oni, prema tome, mogu, s obzirom na razmjer i učinke, bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti, kako je određeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju ograničenja emisija plinovitih onečišćujućih tvari i čestica te administrativni i tehnički zahtjevi u vezi s EU homologacijom za sve tipove motora i porodica motora navedenih u članku 2. stavku 1.

Ovom se Uredbom utvrđuju i zahtjevi za nadzor tržišta motora koji će biti ugrađeni ili su namijenjeni za ugradnju u izvancestovne pokretne strojeve koji podliježu EU homologaciji tipa.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na sve motore navedene u članku 4. koji su ugrađeni ili su namijenjeni za ugradnju u izvancestovne pokretne strojeve, osim motora za izvoz u treće zemlje.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na motore za:
 - (a) pogon vozila definiranih u članku 3. točki (13) Direktive 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷;
 - (b) pogon traktora za poljoprivredu i šumarstvo definiranih člankom 3. točkom (11) Uredbe (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸;
 - (c) nepokretne strojeve;
 - (d) pomorska plovila za koja je potrebna važeća svjedodžba o sposobnosti za plovidbu ili svjedodžba o sigurnosti;
 - (e) pogon plovila unutarnje plovidbe neto snage manje od 37 kW;
 - (f) rekreacijsko plovilo kako je definirano Direktivom 2013/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹;

¹⁷ Direktiva 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o uspostavi okvira za homologaciju motornih vozila i njihovih prikolica te sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila (SL L 263, 9.10.2007., str. 1.).

¹⁸ Uredba (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. veljače 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta traktora za poljoprivredu i šumarstvo (SL L 60, 2.3.2013., str. 1.).

¹⁹ Direktiva 2013/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. veljače 2013. o rekreacijskim plovilima i osobnim plovilima na vodomlazni pogon i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 94/25/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 90.).

- (g) zrakoplove;
- (h) rekreacijska vozila, osim motornih saonica, terenskih vozila (ATV) i vozila s usporedo postavljenim sjedalima (SbS);
- (i) vozila i strojeve namijenjene samo za natjecanja;
- (j) umanjene modele ili replike vozila ili strojeva kada ti modeli ili replike imaju neto snagu manju od 19 kW.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „izvancestovni pokretni strojevi” znači svaki pokretni stroj, prenosiva oprema ili vozilo s karoserijom ili bez nje i kotačima ili bez njih, koje nije namijenjeno za cestovni prijevoz putnika ili roba; uključuju strojeve ugrađene na šasiju vozila namijenjenih za cestovni prijevoz putnika ili roba;
- (2) „EU homologacija tipa” znači postupak kojim homologacijsko tijelo potvrđuje da tip motora ili porodica motora zadovoljava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve ove Uredbe;
- (3) „plinovite onečišćujuće tvari” znači ugljikov monoksid (CO), ukupni ugljikovodici i dušikovi oksidi (NO_x), pri čemu su ovi zadnji dušikov monoksid (NO) i dušikov dioksid (NO₂), izraženi kao ekvivalent dušikova dioksida (NO₂);
- (4) „čestice (PM)” znači svaki materijal nakupljen na određenom filtarskom mediju nakon razrjeđivanja ispušnog plina iz motora čistim filtriranim zrakom tako da temperatura ne prijeđe 325 K (52 °C);
- (5) „broj čestica (PN)” znači broj krutih čestica promjera većeg od 23 nm;
- (6) „motor” znači pretvarač energije različit od plinske turbine u kojem se izgaranje goriva događa u zatvorenom prostoru, proizvodeći plinove koji se šire koji se upotrebljavaju izravno za opskrbu mehaničkom snagom, za koji se može dodijeliti EU homologacija tipa; obuhvaća sustav nadzora emisije i komunikacijsko sučelje (sklopovlje i poruke) između elektroničkih upravljačkih jedinica motornog sustava (ECU) i bilo kojeg drugog pogonskog sklopa ili upravljačke jedinice vozila potrebnih za sukladnost s Poglavljima II. i III.;
- (7) „tip motora” znači specifikacija motora koji se ne razlikuju prema bitnim značajkama motora;
- (8) „porodica motora” znači proizvođačevo razvrstavanje tipova motora koji zbog konstrukcije imaju slične značajke ispušnih emisija i u skladu su s primjenjivim graničnim vrijednostima emisije;
- (9) „osnovni motor” znači motor izabran iz porodice motora tako da su obilježja njegovih emisija reprezentativna za tu porodicu motora;
- (10) „motor s kompresijskim paljenjem” (CI) znači motor koji radi po načelu paljenja zbog kompresije;
- (11) „motor s paljenjem električnom iskrom” (SI) znači motor koji radi na načelu paljenja gorive smjese električnom iskrom;

- (12) „motor s dvojnim gorivom” znači motor konstruiran tako da istodobno radi s tekućim gorivom i plinovitim gorivom, pri čemu se potrošnja pojedinog goriva mjeri odvojeno, a utrošena količina jednog goriva u odnosu na drugo može varirati ovisno o radu;
- (13) „motor s jednim gorivom” znači motor koji nije motor s dvojnim gorivom kako je definiran točkom (12);
- (14) „tekuće gorivo” znači gorivo koje u standardnim okolnim uvjetima²⁰ postoji u tekućem stanju;
- (15) „plinovito gorivo” znači svako gorivo koje je u standardnim okolnim uvjetima²⁰ posve u plinovitom stanju;
- (16) „omjer plina i energije” znači u slučaju motora s dvojnim gorivom omjer energetskog sadržaja plinovitog goriva i energetskog sadržaja obaju goriva, a u slučaju motora s jednim gorivom definira se kao 1 ili 0 ovisno o vrsti goriva;
- (17) „motor promjenjive brzine vrtnje” znači motor koji nije motor stalne brzine vrtnje kako je definiran u točki (18);
- (18) „motor stalne brzine vrtnje” znači motor čija je homologacija tipa ograničena na rad stalnom brzinom, isključujući motore čija je funkcija regulatora stalne brzine uklonjena ili onemogućena; motor stalne brzine vrtnje može imati brzinu vrtnje praznog hoda što se može upotrebljavati tijekom pokretanja ili gašenja; motor stalne brzine vrtnje može biti opremljen regulatorom koji se može namjestiti na druge brzine kad motor ne radi;
- (19) „rad pri stalnoj brzini” znači rad motora s regulatorom koji automatski upravlja zahtjevom rukovatelja za održavanjem brzine vrtnje motora, čak i kada se opterećenje mijenja;
- (20) „ručni motor s paljenjem električnom iskrom” znači motor s paljenjem električnom iskrom koji zadovoljava najmanje jedan od sljedećih zahtjeva:
- (a) upotrebljava se u opremi koju rukovatelj nosi tijekom cijelog obavljanja njezinih predviđenih funkcija;
 - (b) upotrebljava se u opremi koja radi u više položaja, primjerice bočno ili preokrenuto, kako bi obavila predviđene funkcije;
 - (c) motor se mora upotrebljavati u opremi čija je suha težina motora i opreme zajedno manja od 20 kilograma te ispunjava najmanje jedan od ovih uvjeta:
 - i. rukovatelj pridržava ili nosi opremu tijekom cijelog obavljanja njezinih predviđenih funkcija;
 - ii. rukovatelj pridržava ili dodatno kontrolira opremu tijekom cijelog obavljanja njezinih predviđenih funkcija;
 - iii. upotrebljava se u generatoru ili crpki;
- (21) „pogonski motor” znači motor namijenjen za izravno ili neizravno opskrbljivanje pogonom tipa izvancestovnog pokretnog stroja kako je definiran u točki (1);
- (22) „pomoćni motor” znači motor koji je ugrađen ili namijenjen za ugradnju u ili na izvancestovni pokretni stroj, a nije pogonski motor;
- (23) „neto snaga” znači snaga motora postignuta na ispitnom stolu na kraju koljenastog vratila ili jednakovrijedna snaga, izmjerena u skladu s metodom mjerenja snage motora s

²⁰ 298 K, ukupni tlak okruženja 101,3 kPa

unutarnjim izgaranjem navedenoj u UNECE-ovu Pravilniku br. 120. uz upotrebu referentnog goriva određenog u članku 24. stavku 2.;

- (24) „referentna snaga” znači neto snaga s pomoću koje će se odrediti primjenjive granične vrijednosti emisije tog motora;
- (25) „nazivna neto snaga” znači neto snaga motora pri nazivnoj brzini koju deklarira proizvođač;
- (26) „najveća neto snaga” znači najveća vrijednost neto snage na nazivnoj krivulji snage pod punim opterećenjem za taj tip motora
- (27) „nazivna brzina” znači brzina vrtnje motora na kojoj se, prema proizvođačevoj izjavi, razvija nazivna snaga;
- (28) „datum proizvodnje motora” znači datum (izražen mjesecom i godinom) kada je motor prošao završni pregled nakon silaska s proizvodne linije i spreman je za dostavu ili stavljanje na zalihu;
- (29) „prijelazno razdoblje” znači prvih osamnaest mjeseci nakon datuma obvezne provedbe stupnja V. kako je navedeno u članku 17. stavku 2.;
- (30) „prijelazni motor” znači motor čiji je datum proizvodnje prije datuma za stavljanje na tržište motora navedenih u članku 17. stavku 2. i koji ispunjava bilo koji od sljedećih zahtjeva:
 - (a) u skladu je s najnovijim primjenjivim ograničenjima emisija određenima u mjerodavnom zakonodavstvu primjenjivom na dan stupanja na snagu ove Uredbe ili
 - (b) nije bio reguliran na razini Unije na dan stupanja na snagu ove Uredbe;
- (31) „datum proizvodnje stroja” znači godina označena na propisanoj oznaci stroja ili, u nedostatku propisane oznake, godina kada je stroj prošao završni pregled nakon silaska s proizvodne linije;
- (32) „plovilo unutarnje plovidbe” znači plovilo koje potpada pod područje primjene Direktive 2006/87/EZ;
- (33) „generator” znači neovisni izvancestovni pokretni stroj koji nije dio pogonskog sustava, ponajprije namijenjen za proizvodnju električne energije;
- (34) „nepokretni strojevi” znači strojevi koji su namijenjeni za trajnu ugradnju na jedno mjesto pri prvoj upotrebi i nisu predviđeni da ih se prevozi, cestom ili drukčije, osim tijekom dostave od mjesta proizvodnje do mjesta prve ugradnje;
- (35) „trajno ugrađen” znači pričvršćen svornjacima ili drukčije djelotvorno pričvršćen tako da ga se ne može pomaknuti bez oruđa ili opreme, na temelj ili drugo ograničenje koje služi tomu da motor radi na jednom mjestu u zgradi, građevini, objektu ili postrojenju;
- (36) „umanjeni model ili replika” znači model ili replika stroja ili vozila proizveden u manjem mjerilu od izvornika u rekreativne svrhe;
- (37) „motorne saonice” znači samohodni stroj namijenjen za izvancestovnu vožnju, ponajprije po snijegu, koji pokreću gusjenice u dodiru sa snijegom a navode skije u dodiru sa snijegom i koji u voznom stanju neopterećen ima najveću masu, 454 kg (uključujući standardnu opremu, rashladnu tekućinu, maziva, gorivo, oruđe i vozača od 75 kg, no bez opcionalnih dodataka);

- (38) „terensko vozilo” (ATV) znači vozilo opremljeno i pogonjeno motorom koje je ponajprije namijenjeno za vožnju po neasfaltiranim površinama na četiri ili više kotača s niskotlačnim gumama, ima sjedalo konstruirano tako da na njemu mora sjediti samo vozač ili sjedalo konstruirano tako da na njemu sjedi vozač i sjedalo za najviše jednog putnika i ručke za upravljanje;
- (39) „vozilo s usporedno postavljenim sjedalima” (SbS) znači samohodno, nezgloбно vozilo kojim upravlja rukovatelj i koje je ponajprije namijenjeno za vožnju po neasfaltiranim površinama na četiri ili više kotača, u voznom stanju neopterećeno ima najmanju masu od 300 kg (uključujući standardnu opremu, rashladnu tekućinu, maziva, gorivo, oruđe i vozača od 75 kg, no bez opcionalnih dodataka), najveća mu je konstrukcijski određena brzina 25 km/h ili veća; usto, predviđeno je za prijevoz osoba i/ili tereta te opreme za vuču i guranje, njime se upravlja upravljačem različitim od ručke, predviđen je za rekreativne ili za prijevoz robe i ne može prevoziti više od šest osoba s vozačem koje sjede usporedno na jednom ili više sjedala koja nemaju oblik sedla;
- (40) „motorni vagon” znači željezničko vozilo koje je konstruirano da, izravno preko svojih kotača ili neizravno preko kotača drugih željezničkih vozila, daje pogonsku snagu za svoje pokretanje i koje je posebno konstruirano za prijevoz roba i/ili putnika te nije lokomotiva;
- (41) „lokomotiva” znači željezničko vozilo konstruirano da, izravno preko svojih kotača ili neizravno preko kotača drugih željezničkih vozila, daje pogonsku snagu za svoje pokretanje i pokretanje drugih željezničkih vozila konstruiranih za prijevoz posebno predviđeno za prijevoz tereta, putnika i druge opreme, pri čemu sama nije ni konstruirana ni predviđena za prijevoz tereta ili putnika (osim onih koji njome upravljaju);
- (42) „pomoćno željezničko vozilo” znači željezničko vozilo koje nije motorni vagon kako je određen točkom (40) ili lokomotiva kako je određena točkom (41), a obuhvaća, ali nije ograničeno na željezničko vozilo konstruirano za obavljanje radova na održavanju ili gradnji ili poslove podizanja u vezi s prugom ili drugom željezničkom infrastrukturom;
- (43) „željezničko vozilo” znači tip izvancestovnog pokretnog stroja koji funkcionira isključivo na željezničkoj pruzi;
- (44) „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka isporuka motora kako je određen točkom (6) za distribuciju ili upotrebu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti s plaćanjem ili bez plaćanja;
- (45) „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje na raspolaganje na tržištu Unije motora kako je određen točkom (6);
- (46) „proizvođač” znači svaka fizička ili pravna osoba koja je odgovorna homologacijskom tijelu za sve aspekte postupka EU homologacije tipa ili odobravanja motora, za osiguravanje sukladnosti proizvodnje motora i koja je jednako tako odgovorna za nadzor tržišta u vezi s proizvedenim motorima, bez obzira na to je li izravno uključena u sve faze oblikovanja i konstruiranja motora koji je predmet homologacijskog postupka;
- (47) „proizvođačev zastupnik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koju je proizvođač propisno imenovao da ga zastupa u pitanjima u vezi s homologacijskim tijelom ili tijelom za nadzor tržišta i da nastupa u ime proizvođača u vezi s pitanjima obuhvaćenima ovom Uredbom;

- (48) „uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja stavlja na tržište motor kako je određen točkom (6) iz treće zemlje, bez obzira na to je li motor već ugrađen u strojeve;
- (49) „distributer” je svaka fizička ili pravna osoba u opskrbnom lancu, različita od proizvođača ili uvoznika, koja stavlja motor kako je određen točkom (6) na raspolaganje na tržištu;
- (50) „gospodarski subjekt” znači proizvođač kako je određen točkom (46), proizvođačev zastupnik kako je određen točkom (47), uvoznik kako je određen točkom (48) ili distributer kako je određen točkom (49);
- (51) „proizvođač originalne opreme” znači proizvođač izvancestovnih pokretnih strojeva;
- (52) „homologacijsko tijelo” znači nadležno tijelo države članice koje je država članica osnovala ili imenovala i o tome obavijestila Komisiju koje ima nadležnost za sve aspekte homologacije tipa motora ili porodice motora, za postupak ovlaštenja, izdavanje i, prema potrebi, povlačenje ili odbijanje certifikata o homologaciji, za djelovanje kao kontaktno tijelo za homologacijska tijela drugih država članica, za određivanje tehničkih službi i osiguravanje da proizvođač ispunjava obveze u pogledu sukladnosti proizvodnje;
- (53) „tehnička služba” znači organizacija ili tijelo koje je homologacijsko tijelo države članice odredilo kao ispitni laboratorij za provođenje ispitivanja ili kao tijelo za ocjenjivanje sukladnosti koje provodi prvobitnu procjenu i druga ispitivanja ili provjere, u ime homologacijskog tijela, a pritom je moguće da homologacijsko tijelo samo obavlja te funkcije;
- (54) „nadzor tržišta” znači aktivnosti koje su provela nacionalna nadležna tijela kao i mjere koje su poduzela kako bi osigurala da su motori koji su stavljeni na raspolaganje na tržište u skladu sa zahtjevima određenima u odgovarajućem zakonodavstvu Unije o usklađivanju i da ne ugrožavaju zdravlje, okoliš i nijedan drugi aspekt zaštite javnog interesa;
- (55) „tijelo za nadzor tržišta” znači tijelo države članice odgovorno za provođenje nadzora tržišta na njezinu državnom području;
- (56) „nacionalno tijelo” znači homologacijsko tijelo ili bilo koje drugo nadležno tijelo uključeno u i odgovorno za nadzor tržišta, graničnu kontrolu ili stavljanje na tržište u državi članici u vezi s motorima koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve;
- (57) „krajnji korisnik” znači svaka pravna ili fizička osoba različita od proizvođača, proizvođača originalne opreme, uvoznika ili distributera koja je odgovorna za rad motora kad je ugrađen u tip izvancestovnih pokretnih strojeva;
- (58) „opisni dokument” znači dokument koji propisuje podatke koje je podnositelj prijave dužan dostaviti;
- (59) „opisna mapa” znači cjelokupna mapa ili datoteka podataka, nacрта, fotografija itd. koju je podnositelj prijave dužan dostaviti tehničkoj službi ili homologacijskom tijelu;
- (60) „opisna dokumentacija” znači opisna mapa sa svim ispitnim izvješćima ili drugim dokumentima koje je tehnička služba ili homologacijsko tijelo dodalo opisnoj mapi tijekom obavljanja svojih funkcija;
- (61) „kazalo opisne dokumentacije” znači dokument u kojem su popisani sadržaji opisne dokumentacije, prikladno numerirani ili drugačije označeni radi jasnog prepoznavanja svih stranica;

- (62) „poremećajna strategija” znači strategija kontrole emisije koja smanjuje učinkovitost kontrole emisije u okolnim uvjetima ili uvjetima rada motora koji se mogu očekivati tijekom uobičajenog rada i upotrebe vozila ili izvan ispitnih postupaka EU homologacije;
- (63) „sustav kontrole emisije” znači svaki uređaj, sustav ili element konstrukcije koji kontrolira ili smanjuje emisije;
- (64) „sustav goriva” znači sve sastavnice uključene u mjerenje i miješanje goriva;
- (65) „elektronička upravljačka jedinica” znači elektronički uređaj motora koji je dio sustava kontrole emisije i za upravljanje parametrima motora upotrebljava podatke iz senzora motora;
- (66) „sustav za naknadnu obradu ispušnih plinova” znači katalizator, filter čestica, sustav deNO_x, kombinirani filter čestica deNO_x ili bilo koji drugi uređaj za smanjenje emisije koji je dio sustava kontrole emisije, no ugrađen je iza ispušnih ventila, s iznimkom sustava za povrat ispušnih plinova (EGR) i turbopunjača;
- (67) „sustav za povrat ispušnih plinova” znači tehnologija koja je dio sustava kontrole emisija i smanjuje emisije usmjeravanjem ispušnih plinova ispuštenih iz komore (komora) za izgaranje natrag u motor radi njihova miješanja s ulaznim zrakom prije ili tijekom izgaranja, s iznimkom upotrebe otvaranja i zatvaranja ventila za povećanje količine preostalog ispušnog plina u komori (komorama) za izgaranje koji se miješa s ulaznim zrakom prije ili tijekom izgaranja;
- (68) „nedopušteni zahvat” znači isključivanje, namještanje ili preinaka sustava za kontrolu emisija motora, uključujući sva programska rješenja ili druge logičke upravljačke elemente tih sustava, čiji je predviđeni ili nepredviđeni učinak pogoršanje vrijednosti emisija motora;
- (69) „ispitni ciklus” znači slijed ispitnih točaka, pri čemu svaka ima određenu brzinu i zakretni moment, koje motor mora pratiti kad ga se ispituje u stalnim ili prijelaznim radnim uvjetima;
- (70) „ispitni ciklus u stabilnom stanju” znači ispitni ciklus u kojem se brzina vrtnje motora i zakretni moment održavaju na ograničenom skupu nominalno stalnih vrijednosti. Ispitivanja u stabilnom stanju jesu ispitivanja diskretnog načina rada ili ispitivanja modalnih ciklusa s prijelazima;
- (71) „prijelazni ispitni ciklus” znači ispitni ciklus sa slijedom normaliziranih vrijednosti brzine vrtnje i zakretnog momenta koje se mijenjaju iz sekunde u sekundu s vremenom;
- (72) „samoispitivanje” znači da proizvođač koji je bio imenovan kao tehnička služba radi ocjenjivanja sukladnosti s određenim zahtjevima obavlja ispitivanja u vlastitim prostorima, evidentira rezultate ispitivanja i podnosi izvješće sa zaključcima homologacijskom tijelu;
- (73) „kućište motora” znači zaštićeni prostori u motoru ili izvan njega koji su povezani s koritom za ulje unutarnjim ili vanjskim cijevima kroz koje se mogu ispuštati pare ili plinovi;
- (74) „regeneracija” znači događaj tijekom kojeg se promijene razine emisija dok se izvođenje naknadne obrade automatski ponovno uspostavlja; dijeli se na kontinuiranu regeneraciju i neučestalu (periodičnu) regeneraciju;
- (75) „razdoblje trajnosti emisije” znači broj sati koji se upotrebljava za određivanje čimbenika pogoršanja;

- (76) „čimbenici pogoršanja” znači skup čimbenika koji pokazuju odnos između emisija na početku i na kraju razdoblja trajnosti emisije;
- (77) „virtualno ispitivanje” znači računalne simulacije, uključujući proračune, provedene radi dokazivanja razine učinkovitosti motora kao pomoć pri donošenju odluka bez potrebe za upotrebom stvarnog motora;
- (78) „primjena na srednjoj brzini” znači primjena za motore s paljenjem električnom iskrom različite od ručnih motora s paljenjem s električnom iskrom u kojoj je ugrađeni motor predviđen za rad na brzinama znatno manjima od 3600 okr/min;
- (79) „primjena na nazivnoj brzini” znači primjena za motore s paljenjem električnom iskrom različite od ručnih motora s paljenjem s električnom iskrom u kojoj je ugrađeni motor predviđen za rad na nazivnoj brzini koja nominalno iznosi 3600 okr/min ili više.

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 55. o detaljnim tehničkim specifikacijama definicija u točkama (7), (8), (19), (27), (74) i (76). Ti delegirani akti donose se do [31. prosinca 2016.]

Članak 4.

Kategorije motora

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće kategorije vozila, podijeljene u potkategorije navedene u Prilogu I.:

(1) „kategorija NRE”, koju čine:

- (a) motori za izvancestovne pokretne strojeve namijenjene i prikladne za kretanje ili prevoženje po cesti ili drukčije koji nisu isključeni člankom 2. stavkom 2. i nisu obuhvaćeni ni jednom drugom kategorijom navedenom u točkama od (2) do (10);
- (b) motori s referentnom snagom manjom od 560 kW koji zamjenjuju motore kategorija IWP, RLL ili RLR;

(2) „kategorija NRG”, koju čine motori s referentnom snagom većom od 560 kW isključivo za upotrebu u generatorskim agregatima.

Motori za generatore različiti od onih sa značajkama navedenima u prvom podstavku obuhvaćaju se kategorijom NRE ili NRS, ovisno o svojim značajkama;

(3) „kategorija NRSh”, koji čine ručni motori s paljenjem električnom iskrom referentne snage manje od 19 kW isključivo za upotrebu u ručnim strojevima;

(4) „kategorija NRS”, koji čine motori s paljenjem električnom iskrom referentne snage manje od 56 kW koji nisu obuhvaćeni kategorijom NRSh;

(5) „kategorija IWP”, koju čine:

- (a) motori isključivo za upotrebu u plovilima unutarnje plovidbe, koji se koriste ili su namijenjeni za njihov pogon, referentne snage od 37 kW ili veće;
- (b) motori referentne snage veće od 560 kW koji zamjenjuju motore kategorije IWA koji podliježu zahtjevima članka 23. stavka 8.

(6) „kategorija IWA”, koju čine motori isključivo za upotrebu u plovilima unutarnje plovidbe, koji se koriste za pomoćne svrhe ili su namijenjeni u pomoćne svrhe, neto snage veće od 560 kW;

Pomoćni motori za plovila unutarnje plovidbe različiti od onih sa značajkama navedenima u prvom podstavku obuhvaćeni su kategorijom NRE ili NRS, ovisno o svojim značajkama;

(7) „kategorija RLL”, koju čine motori isključivo za upotrebu u lokomotivama, koji se koriste ili su namijenjeni za njihov pogon;

(8) „kategorija RLR”, koju čine motori isključivo za upotrebu u motornim vagonima, koji se koriste ili su namijenjeni za njihov pogon;

(9) „kategorija SMB”, koju čine motori s paljenjem električnom iskrom isključivo za upotrebu u motornim saonicama;

Motori za motorne saonice različiti od onih sa značajkama navedenima u prvom podstavku obuhvaćaju se kategorijom NRE;

(10) „kategorija ATS”, koju čine motori s paljenjem električnom iskrom isključivo za upotrebu u terenskim vozilima (ATV) i vozilima s usporedo postavljenim sjedalima (SbS).

Motori za terenska vozila (ATV) i vozila s usporedo postavljenim sjedalima (SbS) različiti od onih sa značajkama navedenima u prvom podstavku obuhvaćeni su kategorijom NRE.

Motor određene kategorije namijenjen za primjenu na promjenljivoj brzini vrtnje može se upotrebljavati i umjesto motora iste kategorije namijenjenog za primjenu na stalnoj brzini. Motori promjenjive brzine vrtnje iz kategorije IWP koji se upotrebljavaju u primjenama na stalnoj brzini dodatno ispunjavaju zahtjeve iz članka 23. stavaka 7. i 8., po potrebi.

Motori za pomoćna željeznička vozila i pomoćne motore za motorne vagone obuhvaćeni su kategorijom NRE ili NRS, ovisno o svojim značajkama.

POGLAVLJE II.

OPĆE OBVEZE

Članak 5.

Obveze država članica

1. Države članice osnivaju ili imenuju homologacijska tijela nadležna za pitanja u vezi s homologacijom i tijela za nadzor tržišta nadležna za pitanja u vezi s nadzorom tržišta u skladu s ovom Uredbom. Države članice obavješćuju Komisiju o osnivanju i imenovanju takvih tijela.
2. Obavijest o nadležnim tijelima za homologaciju i nadzor tržišta obuhvaća njihovo ime i adresu, uključujući elektroničku adresu i područje nadležnosti. Komisija na svojem *web*-mjestu objavljuje popis i pojedinosti o nadležnim homologacijskim tijelima.
3. Države članice dopuštaju stavljanje motora na tržište, bili oni već ugrađeni u strojeve ili ne, samo ako su obuhvaćeni važećom EU homologacijom tipa dodijeljenom u skladu s ovom Uredbom.

Države članice dopuštaju stavljanje strojeva na tržište samo ako su u njih ugrađeni motori obuhvaćeni važećom EU homologacijom tipa dodijeljenom u skladu s ovom Uredbom.

4. Države članice ne zabranjuju, ne ograničavaju i ne sprečavaju stavljanje motora na tržište zbog razloga povezanih s aspektima njihove konstrukcije i funkcioniranja obuhvaćenim ovom Uredbom ako oni ispunjuju njezine zahtjeve.
5. Države članice organiziraju i provode nadzor tržišta i kontrolu motora koji ulaze na tržište u skladu s Poglavljem III. Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća²¹.

Članak 6.

Obveze homologacijskih tijela

1. Homologacijska tijela osiguravaju da proizvođači koji podnose zahtjev za EU homologaciju tipa ispunjuju svoje obveze prema ovoj Uredbi.
2. Homologacijska tijela dodjeljuju EU homologaciju tipa samo onim tipovima ili porodicama motora koji ispunjuju zahtjeve ove Uredbe.
3. Homologacijska tijela objavljuju, putem središnje administrativne platforme Unije navedene u članku 41., registar svih tipova motora i porodica motora za koje su dodijelile EU homologaciju tipa koji sadržava barem sljedeće podatke: žig, oznaku proizvođača, kategoriju motora, broj i datum homologacije.

Članak 7.

Mjere za nadzor tržišta

Za motore s EU homologacijom nadležna tijela za nadzor tržišta provode, u prikladnom opsegu i temeljem prikladnih uzoraka, dokumentacijske preglede i, po potrebi, fizičke i laboratorijske provjere motora. Pritom uzimaju u obzir utvrđena načela procjene rizika, sve prigovore i druge bitne informacije.

Tijela za nadzor tržišta mogu od gospodarskih subjekata zahtijevati da im daju na raspolaganje dokumentaciju i informacije koje smatraju potrebnima za provođenje svojih djelatnosti.

Kada gospodarski subjekti prilože izvješća o ispitivanju ili potvrde o sukladnosti, tijela za nadzor tržišta uzimaju u obzir ta izvješća i potvrde.

Članak 8.

Obveze proizvođača

1. Proizvođači osiguravaju da su motori, kad ih se stavi na tržište, proizvedeni i homologirani u skladu sa zahtjevima određenima u Poglavljima II. i III. ove Uredbe.
2. Za potrebe homologacije motora proizvođači s poslovnim nastanom izvan Unije imenuju jednog zastupnika s poslovnim nastanom unutar Unije da ih zastupa u poslovima s homologacijskim tijelom.

²¹ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

3. Proizvođači s poslovnim nastanom izvan Unije imenuju jednog zastupnika s poslovnim nastanom unutar Unije za potrebe nadzora tržišta; to može biti zastupnik naveden u stavku 2. ili neki drugi zastupnik.
4. Proizvođači odgovaraju homologacijskom tijelu za sve aspekte postupka homologacije i za osiguravanje sukladnosti proizvodnje, bez obzira na to jesu li izravno uključeni u sve faze izrade motora.
5. U skladu s ovom Uredbom proizvođači osiguravaju da se provode postupci za održavanje sukladnosti serijske proizvodnje s homologiranim tipom. Promjene konstrukcije motora ili značajki i promjene u zahtjevima za koje je deklarirano da ih motor ispunjava uzimaju se u obzir u skladu s Poglavljem VI.
6. Uz oznaku pričvršćenu na motor u skladu s člankom 31. proizvođači na svojim motorima stavljenima na raspolaganje na tržištu navode svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani žig i adresu u Uniji na kojoj se može s njima kontaktirati ili, ako to nije moguće, na ambalaži ili u dokumentu priloženom motoru.
7. Proizvođači osiguravaju da uvjeti skladištenja ili prijevoza motora, dok su za njega odgovorni, ne ugroze njegovu sukladnost sa zahtjevima iz Poglavlja II. i III.

Članak 9.

Obveze proizvođača u pogledu njihovih nesukladnih proizvoda

1. Proizvođači koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da njihov motor koji je stavljen na tržište nije u skladu s ovom Uredbom odmah provode istraživanje prirode nesukladnosti i vjerojatnosti njezine pojave. Na temelju rezultata istraživanja poduzimaju korektivne mjere kako bi osigurali da se motori u proizvodnji pravodobno usklade s homologiranim tipom ili homologiranom porodicom. Ako je to razmjerno prirodi nesukladnosti i njezinoj vjerojatnoj pojavi, primjenjuju se odredbe članka 38.

Neovisno o zahtjevima iz prvog podstavka, proizvođač nije dužan poduzeti korektivne mjere u pogledu motora koji nisu u skladu s ovom Uredbom kao rezultat preinaka učinjenih nakon što je motor stavljen na tržište koje proizvođač nije odobrio.

2. Proizvođač odmah obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo homologaciju, navodeći detalje o nesukladnosti i poduzetim korektivnim mjerama.
3. Proizvođači čuvaju opisnu dokumentaciju iz članka 21. stavka 9. i kopiju potvrda o sukladnosti iz članka 30. na raspolaganju nadležnim homologacijskim tijelima u razdoblju od deset godina nakon stavljanja motora na tržište.
4. Proizvođači na temelju obrazloženog zahtjeva nacionalnog nadležnog tijela podnose tom tijelu putem nadležnog homologacijskog tijela kopiju certifikata o EU homologaciji tipa za motor na jeziku koji to tijelo razumije bez poteškoća.

Članak 10.

Obveze proizvođačevih zastupnika u pogledu nadzora tržišta

Proizvođačev zastupnik za nadzor tržišta obavlja zadaće navedene u ovlaštenju dobivenom od proizvođača. To ovlaštenje omogućuje zastupniku barem:

- (1) pristup opisnoj mapi iz članka 20. i potvrđama o sukladnosti iz članka 30. kako bi ih se moglo dati na raspolaganje homologacijskim tijelima na razdoblje od deset godina nakon stavljanja motora na tržište;
- (2) da na obrazloženi zahtjev homologacijskog tijela tom tijelu dostavlja sve podatke i dokumentaciju nužne za dokazivanje sukladnosti proizvodnje motora;
- (3) suradnju s nadležnim tijelima za homologaciju i za nadzor tržišta, na njihov zahtjev, u svakoj mjeri poduzetoj za uklanjanje svake ozbiljne prijetnje sigurnosti koju izazivaju motori obuhvaćeni njihovim ovlaštenjem.

Članak 11.

Obveze uvoznika

1. Uvoznici na tržište stavljaju samo sukladne motore koji su dobili EU homologaciju tipa.
2. Prije stavljanja na tržište motora s EU homologacijom tipa, uvoznici osiguravaju da je raspoloživa opisna dokumentacija u skladu s člankom 21. stavkom 9. i da motor ima zahtijevanu homologacijsku oznaku i ispunjava zahtjeve iz članka 8. stavka 6.
3. Uvoznici čuvaju kopiju potvrde o sukladnosti na raspolaganju tijelu za homologaciju i tijelu za nadzor tržišta u razdoblju od deset godina nakon stavljanja vozila na tržište i osiguravaju da opisna dokumentacija iz članka 21. stavka 9. bude, na zahtjev, dostupna tim tijelima.
4. Uvoznici na motoru ili, kad to nije moguće, na ambalaži ili dokumentu priloženom motoru, navode svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani žig i adresu na kojoj su dostupni u vezi s motorom.
5. Uvoznici stavljaju na raspolaganje upute i informacije, kako se zahtijeva u skladu s člankom 41.
6. Dok su odgovorni za motor, uvoznici osiguravaju da uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugroze njegovu sukladnost sa zahtjevima iz Poglavlja II. i III.

Članak 12.

Obveze uvoznika u pogledu njihovih nesukladnih proizvoda

1. Uvoznici koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da motor nije u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe i, posebno, da ne odgovara homologaciji tipa, ne distribuiraju motor dok se ne postigne njegova sukladnost. Povrh toga, obavješćuju proizvođača i nadležna tijela za nadzor tržišta, kao i homologacijsko tijelo koje je dodijelilo homologaciju za tu namjenu.
2. Uvoznici koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da motor koji su stavili na tržište nije u skladu s ovom Uredbom odmah provode istraživanje prirode nesukladnosti i vjerojatnosti njezine pojave. Na temelju rezultata istraživanja poduzimaju korektivne mjere kako bi osigurali da se motori u proizvodnji pravodobno usklade s homologiranim tipom ili homologiranom porodicom. Ako je to razmjerno prirodi nesukladnosti i njezinoj vjerojatnoj pojavi, mogu se primijeniti odredbe članka 38.
3. Uvoznici nadležnom nacionalnom tijelu, na njegov obrazloženi zahtjev, dostavljaju sve podatke i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje sukladnosti motora na jeziku koji to tijelo razumije bez poteškoća.

Članak 13.

Obveze distributera

1. Kad stavljaju motor na raspolaganje na tržištu, distributeri djeluju s dužnom pažnjom u odnosu na zahtjeve iz ove Uredbe.
2. Distributeri prije stavljanja motora na raspolaganje na tržištu provjeravaju ima li motor zahtijevanu propisanu oznaku ili oznaku EU homologacije tipa, jesu li priloženi zahtijevani dokumenti, upute i sigurnosne informacije na jeziku razumljivom proizvođaču originalne opreme te jesu li uvoznik i proizvođač ispunili zahtjeve određene u članku 11. stavcima 2. i 4. te članku 31. stavcima 1. i 2.
3. Dok su odgovorni za motor, uvoznici osiguravaju da uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugroze njegovu sukladnost sa zahtjevima iz Poglavlja II. i III.

Članak 14.

Obveze distributera u pogledu njihovih nesukladnih proizvoda

1. Kada distributeri smatraju ili imaju razloga vjerovati da motor nije u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe, ne distribuiraju motor dok se ne postigne njegova sukladnost.
2. Distributeri koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da motor koji su distribuirali nije u skladu s ovom Uredbom, obavješćuju proizvođača ili proizvođačeva zastupnika kako bi osigurali da se poduzmu korektivne mjere nužne za postizanje sukladnosti motora u proizvodnji s homologiranim tipom ili homologiranom porodicom u skladu s člankom 9. stavkom 1. ili člankom 12. stavkom 2..
3. Distributeri na temelju obrazloženog zahtjeva nacionalnog nadležnog tijela osiguravaju da proizvođač dostavi nacionalnom tijelu informacije navedene u članku 9. stavku 3. ili da uvoznik dostavi nacionalnom tijelu informacije navedene u članku 11. stavku 3.

Članak 15.

Slučajevi u kojima se proizvođačeve obveze primjenjuju na uvoznike i distributere

Uvoznik ili distributer smatra se proizvođačem za potrebe ove Uredbe i podliježe obvezama proizvođača iz članaka 8., 9. i 10. kada stavi motor na raspolaganje na tržištu pod svojim imenom ili žigom ili preinači motor tako da to može utjecati na sukladnost s primjenjivim zahtjevima.

Članak 16.

Određivanje gospodarskih subjekata

Gospodarski subjekti, na zahtjev, izvješćuju nadležna tijela za homologaciju i za nadzor tržišta, u razdoblju od pet godina od dana stavljanja na tržište o:

- (a) svakom gospodarskom subjektu koji im je isporučio motor;
- (b) svakom gospodarskom subjektu kojem su isporučili motor.

POGLAVLJE III.

BITNI ZAHTEJEVI

Članak 17.

Zahtjevi u pogledu emisija ispušnih plinova za EU homologaciju tipa

1. Proizvođači osiguravaju da su tipovi motora i porodice motora oblikovani, konstruirani i sastavljeni tako da su u skladu sa zahtjevima određenima u Poglavljima II. i III. ove Uredbe.
2. Tipovi motora i porodice motora ne prelaze, od datuma za stavljanje na tržište motora određenih u Prilogu III., granične vrijednosti emisije ispušnih plinova navedene kao „stupanj V.”, koji je utvrđen u Prilogu II.

Kada, u skladu s parametrima koji određuju porodicu motora utvrđenima delegiranim aktom, jedna porodica motora obuhvaća više od jednog raspona snage, osnovni motor (za potrebe homologacije tipa) i svi tipovi motora unutar iste porodice (za potrebe sukladnosti proizvodnje) s obzirom na primjenjive raspone snage:

 - zadovoljavaju najstrože granične vrijednosti emisije,
 - ispituju se s pomoću ispitnih ciklusa koji odgovaraju najstrožim graničnim vrijednostima emisije,
 - podliježu najranijim primjenjivim datumima za homologaciju i stavljanje na tržište određenima u Prilogu III.,
3. Ispušne emisije tipova motora i porodica motora mjere se na temelju ispitnih ciklusa određenih u članku 23. i u skladu s odredbama o provedbi ispitivanja i mjerenja iz članka 24.
4. Tipovi motora i porodice motora konstruiraju se tako da onemogućuju nedopuštene zahvate i u njima se ne upotrebljava nijedna poremećajna strategija.
5. Komisija je ovlaštena usvajati delegirane akte u skladu s člankom 55. o detaljnim tehničkim zahtjevima u vezi s parametrima kojima se određuje porodica motora i detaljnim tehničkim odredbama o onemogućavanju nedopuštenih zahvata iz stavka 4. Ti delegirani akti donose se do [31. prosinca 2016.].

Članak 18.

Praćenje emisija motora u radu

1. Emisije čestica i plinovitih onečišćujućih tvari iz tipova motora ili porodica motora tijekom rada prate se ispitivanjem motora ugrađenih u izvancestovne pokretne strojeve u uobičajenim radnim ciklusima. Takvo se ispitivanje provodi na motorima koji su pravilno održavani i u skladu je s odredbama o izboru motora, ispitnim postupcima i izvješćivanju o rezultatima za različite kategorije motora.

Komisija provodi pilot-programe radi razvoja prikladnih ispitnih postupaka za kategorije i potkategorije motora za koje takvi ispitni postupci ne postoje.

2. Komisija je ovlaštena usvajati delegirane akte u skladu s člankom 55. koji se odnose na detaljne postupke u vezi s izborom motora, ispitnim postupcima i izvješćivanjem o rezultatima iz stavka 1. Ti delegirani akti donose se do [31. prosinca 2016.].

POGLAVLJE IV.

POSTUPCI ZA EU HOMOLOGACIJU TIPA

Članak 19.

Zahtjev za EU homologaciju tipa

1. Zahtjev za EU homologaciju tipa motora ili porodice motora proizvođač podnosi homologacijskom tijelu države članice. Zahtjevima se prilaže opisna mapa iz članka 20.
2. Motor koji je u skladu sa značajkama tipa motora ili, ako je riječ o porodici motora, s onima osnovnog motora opisanim u opisnoj mapi predaje se tehničkoj službi nadležnoj za provedbu homologacijskih ispitivanja.
3. U slučaju prijave za EU homologaciju tipa porodice motora, ako homologacijsko tijelo utvrdi da podnesena prijava, s obzirom na odabrani osnovni motor kako je naveden u stavku 2., nije posve reprezentativna za porodicu motora opisanu u opisnoj mapi, za homologaciju se dostavlja alternativni i prema potrebi dodatni osnovni motor koji homologacijsko tijelo smatra reprezentativnim za porodicu motora.
4. Zahtjev koja se odnosi na jedan tip motora ili porodicu motora smije se podnijeti samo jednoj državi članici. Za svaki se tip motora ili porodicu motora podnosi poseban zahtjev.

Članak 20.

Opisna mapa

1. Podnositelj zahtjeva dostavlja opisnu mapu homologacijskom tijelu.
2. Sadržaj opisne mape određuje se provedbenim aktom, a obuhvaćat će:
 - (a) opisni dokument;
 - (b) sve bitne podatke, nacрте, fotografije i druge informacije koji se odnose na motor;
 - (c) sve dodatne informacije koje zatraži homologacijsko tijelo u okviru postupka podnošenja zahtjeva.
3. Opisnu mapu može se priložiti u papirnatom ili elektroničkom obliku koji prihvaćaju tehnička služba i homologacijsko tijelo.
4. Komisija je ovlaštena određivati predloške za opisni dokument i opisnu mapu provedbenim aktima. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 54. stavka 2. do [31. prosinca 2016.].

POGLAVLJE V.

PROVOĐENJE POSTUPAKA EU HOMOLOGACIJE TIP A

Članak 21.

Opće odredbe

1. Homologacijska tijela dodjeljuju EU homologaciju tipa svim tipovima ili porodicama motora koji su u skladu sa svim sljedećim stavkama:
 - (a) podacima u opisnoj mapi;
 - (b) zahtjevima iz ove Uredbe;
 - (c) proizvodnji iz članka 25.
2. Homologacijska tijela ne nameću nijedan drugi homologacijski zahtjev u pogledu emisija ispušnih plinova za izvancestovne pokretne strojeve u kojima je ugrađen motor ako motor ispunjava zahtjeve navedene u ovoj Uredbi.
3. Homologacijska tijela ne dodjeljuju EU homologaciju tipa tipu motora ili porodici motora koji ne ispunjavaju zahtjeve određene ovom Uredbom poslije datuma za homologaciju motora navedenih u Prilogu III. za svaku potkategoriju motora.
4. Certifikati o EU homologaciji tipa numeriraju se prema usklađenom sustavu koji utvrđuje Komisija provedbenim aktima.
5. Homologacijsko tijelo svake države članice:
 - (a) svakog mjeseca šalje homologacijskim tijelima drugih država članica popis EU homologacija tipa koje je dodijelilo, odbilo dodijeliti ili povuklo tijekom tog mjeseca uz obrazloženje svoje odluke;
 - (b) bez odgode obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica o svakom svojem odbijanju ili povlačenju homologacije motora uz obrazloženje svoje odluke;
 - (c) po primitku zahtjeva od homologacijskog tijela druge države članice, u roku od mjesec dana šalje:
 - kopiju certifikata o EU homologaciji tipa motora ili porodice motora, kada postoji, s opisnom dokumentacijom za svaki tip motora ili porodice motora koje je odobrilo, odbilo odobriti ili poništilo i/ili
 - popis motora proizvedenih prema dodijeljenim EU homologacijama tipa, kako je opisano u članku 35.
6. Homologacijsko tijelo svake države članice jednom godišnje ili dodatno po primitku odgovarajuće molbe šalje Komisiji kopiju tehničkog lista koji se odnosi na tipove motora ili porodice motora odobrene od posljednje obavijesti.
7. Ako to Komisija zatraži, homologacijsko tijelo dostavlja joj i informacije iz stavka 5.
8. Zahtjevi iz stavaka 5., 6. i 7. smatraju se ispunjenima kad se odgovarajuće informacije ili podaci učitaju u središnju administrativnu platformu Unije iz članka 42. Kopija jednako tako može biti u obliku sigurnog elektroničkog dokumenta.

9. Homologacijsko tijelo prikuplja opisnu dokumentaciju koju čine opisna mapa kojoj su priložena ispitna izvješća i svi ostali dokumenti koje je priložila tehnička služba ili homologacijsko tijelo opisnoj mapi tijekom obavljanja svojih funkcija. Dokumentacija sadržava kazalo vlastitog sadržaja, prikladno numerirano ili drugačije označeno kako bi se jasno prepoznale sve stranice i format svakog dokumenta tako da predstavlja prikaz uzastopnih koraka u upravljanju EU homologacijom tipa, posebno datuma revizije i ažuriranja. Homologacijsko tijelo čuva podatke sadržane u opisnoj dokumentaciji tako da su raspoloživi deset godina nakon prestanka važenja predmetne EU homologacije tipa.
10. Komisija je ovlaštena provedbenim aktima donijeti:
 - (a) metodu uspostavljanja usklađenog sustava numeriranja iz stavka 4.;
 - (b) jedinstven izgled tehničkog lista koji se ispunjava za svaki tip motora ili porodicu motora za koji je EU homologaciju tipa dodijelilo homologacijsko tijelo svake države članice iz stavka 5. točke (a);
 - (c) predložak za popis motora proizvedenih u skladu s dodijeljenim EU homologacijama tipa koji ispunjava homologacijsko tijelo svake države članice iz stavke 5. točke (c);
 - (d) jedinstven izgled tehničkog lista za povezane tipove motora ili porodice motora homologirane nakon posljednje obavijesti; ispunjava ga homologacijsko tijelo svake države članice iz stavka 6.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 54. stavka 2. do [31. prosinca 2016.].

Članak 22.

Posebne odredbe u vezi s certifikatom o EU homologaciji tipa

1. Certifikat o EU homologaciji tipa sadržava, u obliku priloga, sljedeće:
 - (a) opisnu dokumentaciju iz članka 21. stavka 9.;
 - (b) rezultate ispitivanja;
 - (c) imena i uzorke potpisa osoba ovlaštenih za potpisivanje potvrda o sukladnosti i izjavu o njihovom položaju u poduzeću.
2. Komisija utvrđuje predložak certifikata o EU homologaciji tipa.
3. Za svaki tip motora homologacijsko tijelo:
 - (a) ispunjava sve bitne dijelove certifikata o EU homologaciji tipa, uključujući priloženi obrazac za rezultate ispitivanja;
 - (b) sastavlja kazalo opisne dokumentacije;
 - (c) bez odgode izdaje podnositelju zahtjeva ispunjen certifikat s prilogima.
4. U slučaju EU homologacije tipa za koju su, u skladu s člankom 33., uvedena ograničenja u pogledu njezina važenja ili su izuzete pojedine odredbe ove Uredbe, ta se ograničenja ili izuzeća navode u certifikatu o EU homologaciji tipa.
5. Komisija je ovlaštena provedbenim aktima donijeti predložak certifikata o EU homologaciji tipa i obrasca za rezultate ispitivanja iz stavka 3. točke (a). Ti se

provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 54. stavka 2. do [31. prosinca 2016.].

Članak 23.

Ispitivanja koja se zahtijevaju za EU homologaciju tipa

1. Sukladnost s tehničkim propisima utvrđenima u ovoj Uredbi dokazuje se odgovarajućim ispitivanjima koja provode imenovane tehničke službe.
Tehničko ispitivanje i mjerni postupci te posebna oprema i alati propisani za provođenje tih ispitivanja utvrđeni su člankom 24.
2. Proizvođač homologacijskom tijelu daje na raspolaganje onoliko motora koliko ih je potrebno prema odgovarajućim delegiranim aktima za provođenje zahtijevanih ispitivanja.
3. Zahtijevana se ispitivanja provode samo na motorima koji su reprezentativni za tip koji se homologira.
Bez obzira na zahtjeve iz prvog podstavka proizvođač može izabrati u dogovoru s homologacijskim tijelom motor koji, premda nije reprezentativan za tip koji treba homologirati, udružuje niz najnepovoljnijih značajki s obzirom na zahtijevanu razinu učinkovitosti. Metode virtualnog ispitivanja mogu se upotrijebiti kao pomoć u donošenju odluka tijekom izbornog postupka.
4. Za potrebe provođenja ispitivanja EU homologacije tipa ciklusi koji se primjenjuju utvrđeni su u Prilogu IV. Ispitni ciklusi primjenjivi na svaki tip motora obuhvaćen EU homologacijom tipa navode se u opisnom dokumentu EU homologacije tipa.
5. Osnovni motor ispituje se na dinamometru s pomoću primjenjivog ispitnog ciklusa NRSC određenog u tablicama IV-1 do IV-10 Priloga IV. Prema želji proizvođača to se ispitivanje može obaviti metodom diskretnog načina rada ili ispitivanjima modalnih ciklusa s prijelazima. Osim u slučajevima navedenima u stavcima 7. i 8., motor promjenjive brzine vrtnje određene kategorije koji se upotrebljava u primjeni na stalnoj brzini iste kategorije ne treba ispitati primjenjivim ispitnim ciklusom u stalnom stanju na stalnoj brzini.
6. U slučaju motora stalne brzine vrtnje s regulatorom koji se može namještati na druge brzine, na svakoj primjenjivoj stalnoj brzini ispunjavaju se zahtjevi iz stavka 5., a u opisnom dokumentu EU homologacije tipa navode se brzine koje se odnose na pojedini tip motora.
7. U slučaju motora kategorije IWP namijenjenog za primjene na stalnoj i promjenjivoj brzini zahtjevi iz stavka 5. ispunjuju se odvojeno za svaki primjenjivi ispitni ciklus u stabilnom stanju, a u opisnom dokumentu homologacije tipa navodi se svaki ispitni ciklus u stabilnom stanju za koji je taj zahtjev bio ispunjen.
8. U slučaju motora kategorije IWP referentne snage veće od 560 kW namijenjenog za upotrebu umjesto motora kategorije IWA u skladu s člankom 4 drugim podstavkom, zahtjevi iz stavka 5. ispunjuju se odvojeno za svaki primjenjivi ispitni ciklus u stabilnom stanju utvrđenom u tablicama IV-5 i IV-6 Priloga IV., a u homologacijskom opisnom dokumentu navodi se svaki ispitni ciklus u stabilnom stanju za koji je taj zahtjev bio ispunjen.

9. Osim motora homologiranih u skladu s člankom 32. stavkom 4., motore promjenjive brzine vrtnje iz kategorije NRE s neto snagom od 19 kW ili većom, ali ne većom od 560 kW, uz to što ispunjavaju zahtjeve iz stavka 5., ispituje se i na dinamometru s pomoću prijelaznog ispitnog ciklusa određenog u tablici IV-11 Priloga IV.
10. Motore potkategorija NRS-v-2b i NRS-v-3 čija je najveća brzina 3400 okr/min ili manja, uz to što ispunjavaju zahtjeve iz stavka 5., ispituje se i na dinamometru s pomoću prijelaznog ispitnog ciklusa određenog u tablici IV-12 Priloga IV.
11. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 55. u vezi s podrobnom tehničkom specifikacijom i značajkama ispitnog ciklusa u stabilnom stanju i prijelaznog ispitnog ciklusa iz ovog članka. Ti delegirani akti donose se do [31. prosinca 2016.].
12. Komisija je ovlaštena provedbenim aktima donijeti jedinstven format ispitivanja potrebnih za EU homologaciju tipa. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 54. stavka 2. do [31. prosinca 2016.].

Članak 24.

Provođenje mjera i ispitivanja za EU homologaciju tipa

1. Laboratorijski rezultati ispitivanja emisija ispušnih plinova za sve motore koji podliježu ovoj Uredbi prilagođuju se tako da obuhvate čimbenike pogoršanja koji odgovaraju razdobljima trajanja emisije navedenima u Prilogu V.
2. Tip motora ili porodica motora ispunjuju zahtjeve iz ove Uredbe u pogledu primjerenih referentnih goriva ili kombinacija goriva obuhvaćenih sljedećim popisom:
 - dizel,
 - benzin,
 - mješavina benzina i ulja, za dvotaktne motore s paljenjem električnom iskrom,
 - prirodni plin / biometan,
 - ukapljeni naftni plin (UNP),
 - etanol.
3. Za provođenje mjerenja i ispitivanja tehnički se zahtjevi ispunjuju u pogledu sljedećih aspekata:
 - (a) uređaja i postupaka za provođenje ispitivanja;
 - (b) uređaja i postupaka za mjerenje i uzimanje uzoraka emisija;
 - (c) metoda za ocjenjivanje podataka i proračune;
 - (d) metode za određivanje čimbenika pogoršanja;
 - (e) za motore kategorija NRE, NRG, IWP, IWA, RLR, NRS, NRSh koji su u skladu s ograničenjima emisija „stupnja V.” kako je određen u Prilogu II.:
 - i. metode za određivanje emisija plinova u kućištu motora;
 - ii. metode za određivanje neučestale regeneracije sustava za naknadu obradu;

- (f) za elektronički upravljane motore kategorija NRE, NRG, IWP, IWA, RLL i RLR koji su u skladu s ograničenjima emisija „stupnja V.” kako je određeno u Prilogu II. i koji s pomoću električnog upravljanja određuju količinu i vrijeme ubrizgavanja goriva ili koji upotrebljavaju elektroničko upravljanje za uključivanje, isključivanje ili prilagodbu sustava kontrole emisija koji se upotrebljava za smanjenje NO_x:
- i. tehničkih zahtjeva u pogledu strategija kontrole emisije, uključujući dokumentaciju potrebnu za dokazivanje tih strategija;
 - ii. tehničkih zahtjeva u pogledu mjera za kontrolu dušikovih oksida, uključujući metodu potrebnu za dokazivanje tih tehničkih zahtjeva;
 - iii. tehničkih zahtjeva u pogledu područja povezanog s odgovarajućim ciklusom NRSC unutar kojeg postoji kontrola količine za koju se emisijama dopušta da prijeđu granične vrijednosti iz Priloga II.;
 - iv. izbora dodatnih mjernih točaka iz kontrolnog područja tijekom ispitivanja emisija u ispitnoj stanici koji radi tehnička služba.
4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 55. ove Uredbe kojima se utvrđuju:
- (a) metodologija za prilagodbu rezultata laboratorijskih ispitivanja emisija tako da uključuju čimbenike pogoršanja iz stavka 1.;
 - (b) tehničke značajke referentnih goriva navedenih u ovom stavku za homologacijska ispitivanja i provjeru sukladnosti proizvodnje iz stavka 2.;
 - (c) detaljni tehnički zahtjevi i značajke za provođenje mjerenja i ispitivanja iz stavka 3.;
 - (d) metoda za mjerenje broja čestica, uzimajući u obzir zahtjeve iz serije 06 UNECE-ova Pravilnika R49;
 - (e) detaljni tehnički zahtjevi za ispitivanje motora posve ili djelomično pogonjenih plinom iz Priloga II.

Članak 25.

Mjere za sukladnost proizvodnje

1. Homologacijsko tijelo koje dodjeljuje EU homologaciju tipa poduzima potrebne mjere za provjeru, ako je potrebno u suradnji s homologacijskim tijelima drugih država članica, jesu li poduzete odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da će motori u proizvodnji biti u skladu s homologiranim tipom s obzirom na zahtjeve iz ove Uredbe.
2. Homologacijsko tijelo koje dodjeljuje EU homologaciju tipa porodice motora poduzima potrebne mjere za provjeru jesu li potvrde o sukladnosti koje je izdao proizvođač u skladu sa zahtjevima iz članka 30. Radi toga homologacijsko tijelo provjerava je li dovoljan broj uzoraka potvrda o sukladnosti u skladu s člankom 30. i je li proizvođač poduzeo potrebne mjere kako bi osigurao da su podaci u potvrđama o sukladnosti ispravni.
3. Homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima potrebne mjere u odnosu na tu homologaciju kako bi provjerilo, ako je potrebno u suradnji s

homologacijskim tijelima drugih država članica, jesu li mjere iz stavaka 1. i 2. ovog članka i dalje odgovarajuće tako da su motori u proizvodnji i dalje u skladu s homologiranim tipom, a potvrde o sukladnosti u skladu sa zahtjevima iz članka 30.

4. Kako bi provjerilo je li motor u skladu s homologiranim tipom, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa može provoditi sve preglede ili ispitivanja koji su potrebni za EU homologaciju tipa na uzorcima uzetima u prostorijama proizvođača, uključujući njegove proizvodne pogone.
5. Kada homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa utvrdi da se mjere iz stavaka 1. i 2. ovog članka ne primjenjuju, znatno odstupaju od mjera i planova nadzora, prestale su se primjenjivati ili se smatra da više nisu prikladne, iako se proizvodnja nastavlja, ono poduzima potrebne mjere da osigura pravilno provođenje postupka za sukladnost proizvodnje ili povlači EU homologaciju tipa.
6. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 55. kojima se utvrđuju detaljne mjere koje su homologacijska tijela dužna poduzimati i postupci kojih su se dužna pridržavati kako bi osigurala da su motori u proizvodnji u skladu s homologiranim tipom. Ti delegirani akti donose se do [31. prosinca 2016.].

POGLAVLJE VI.

IZMJENE I VAŽENJE EU HOMOLOGACIJA TIP

Članak 26.

Opće odredbe

1. Proizvođač bez odgode obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa o svakoj promjeni podataka zabilježenih u opisnoj dokumentaciji.
Homologacijsko tijelo odlučuje koji se postupak iz članka 27. treba primijeniti.
Prema potrebi homologacijsko tijelo može odlučiti, nakon savjetovanja s proizvođačem, da treba dodijeliti novu EU homologaciju tipa.
2. Zahtjev za izmjenu EU homologacije tipa podnosi se samo homologacijskom tijelu koje je dodijelilo prvobitnu EU homologaciju tipa.
3. Ako homologacijsko tijelo utvrdi da radi izmjene treba ponoviti inspekcijske preglede ili ispitivanja, ono o tome obavješćuje proizvođača.
Postupci iz članka 27. primjenjuju se samo ako na temelju tih inspekcijskih pregleda ili ispitivanja homologacijsko tijelo zaključi da se zahtjevi za EU homologaciju tipa i dalje ispunjuju.

Članak 27.

Revizije i proširenja EU homologacija tipa

1. Ako su podaci zabilježeni u opisnoj dokumentaciji izmijenjeni a da nije trebalo ponoviti inspekcijske preglede ili ispitivanja, izmjene se označavaju kao „revizija”.
U takvim slučajevima homologacijsko tijelo prema potrebi izdaje revidirane stranice opisne dokumentacije, pri čemu se ispravljene stranice označuju tako da je jasno

vidljiva priroda izmjene i datum ponovnog izdavanja. Smatra se da je taj zahtjev ispunjen pročišćenom i ažuriranom inačicom opisne dokumentacije s priloženim detaljnim opisom promjena.

2. Izmjena se označava kao „proširenje” ako su podaci zabilježeni u opisnoj dokumentaciji izmijenjeni i:
 - (a) potrebni su daljnji inspekcijski pregledi ili ispitivanja;
 - (b) bilo koji podaci u certifikatu o EU homologaciji tipa izmijenjeni su, osim njegovih priloga;
 - (c) na homologiran tip motora ili porodicu motora počinju se primjenjivati novi zahtjevi utvrđeni delegiranim aktima ove Uredbe.

U slučaju proširenja homologacijsko tijelo izdaje ažurirani certifikat o EU homologaciji tipa označen brojem proširenja, povećanim u skladu s brojem uzastopnih proširenja koja su već dodijeljena. Na tom se certifikatu o homologaciji jasno navodi razlog proširenja i datum ponovnog izdavanja.

3. Kod svakog izdavanja izmijenjenih stranica ili pročišćene i ažurirane inačice mijenja se i kazalo opisne dokumentacije priloženo homologacijskom certifikatu tako da se na njemu navodi datum najnovijeg proširenja ili revizije ili datum najnovijeg pročišćenja ažurirane inačice.
4. Nije potrebna izmjena EU homologacije tipa motora ili porodice motora ako su novi zahtjevi iz stavka 2. točke (c) s tehničkog stajališta nebitni za taj tip motora ili porodicu motora s obzirom na vrijednosti emisija.

Članak 28.

Izdavanje i obavijest o izmjeni

1. U slučaju proširenja svih važnih odjeljaka certifikata EU homologacije tipa ažuriraju se njegovi prilozi i kazalo opisne dokumentacije. Ažuriran certifikat i njegovi prilozi izdaju se podnositelju zahtjeva bez odgode.
2. U slučaju revizije homologacijsko tijelo podnositelju zahtjeva bez odgode izdaje revidirane dokumente ili prema potrebi pročišćenu, ažuriranu verziju, uključujući revidirano kazalo opisne dokumentacije.
3. Homologacijsko tijelo obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica o svakoj izmjeni EU homologacija tipa u skladu s postupcima određenima u članku 21.

Članak 29.

Prestanak važenja

1. EU homologacije tipa izdaju se na neograničeno vrijeme.
2. EU homologacija motora postaje nevažeća u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
 - (a) novi zahtjevi primjenjivi na homologirani tip motora postaju obvezni za stavljanje na raspolaganje na tržište, a EU homologaciju tipa nije moguće odgovarajuće ažurirati;
 - (b) proizvodnja homologiranog tipa motora ili porodice motora u potpunosti je prekinuta slobodnom odlukom;

- (c) važenje homologacije istječe temeljem ograničenja u skladu s člankom 33. stavkom 6.;
 - (d) homologacija je povučena u skladu s člankom 25. stavkom 5., člankom 37. stavkom 1. ili člankom 38. stavkom 3.
3. Kada samo jedan tip motora unutar porodice motora postane nevažeći, EU homologacija tipa te porodice motora prestaje važiti samo u mjeri u kojoj se tiče tog tipa motora.
4. U slučaju potpune obustave proizvodnje tipa motora proizvođač o tome obavještuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa za taj motor.
- U roku od mjesec dana od primitka obavijesti iz prvog podstavka homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa za taj motor shodno tome obavještuje homologacijska tijela ostalih država članica.
5. Ne dovodeći u pitanje stavak 4., u slučajevima kada EU homologacija tipa motora ili porodice motora treba postati nevažeća, proizvođač o tome obavještuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa.
- Homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa bez odgode obavještuje o svim bitnim informacijama homologacijska tijela drugih država članica.
- U obavijesti iz drugog podstavka posebno se navode datum proizvodnje i identifikacijski broj posljednjeg proizvedenog motora.
6. Zahtjevi iz stavaka 4. i 5. smatraju se ispunjenima kad se odgovarajuće informacije učitaju u središnju administrativnu platformu Unije iz članka 42. Obavijesna dokumentacija jednako tako može biti u obliku zaštićene elektroničke datoteke.

POGLAVLJE VII.

POTVRDA O SUKLADNOSTI I OZNAKE

Članak 30.

Potvrda o sukladnosti

1. Proizvođač, u svojstvu nositelja EU homologacije tipa motora ili porodice motora, izdaje potvrdu o sukladnosti koja se prilaže svakom motoru proizvedenom u skladu s homologiranim tipom motora.

Takva se potvrda izdaje besplatno s motorom i prilaže strojevima u koje je motor ugrađen. Njezina dostava ne može ovisiti o izričitom zahtjevu ili podnošenju dodatnih informacija proizvođaču.

Proizvođač motora na zahtjev vlasnika vozila u razdoblju od deset godina od datuma proizvodnje motora izdaje duplikat potvrde o sukladnosti za naknadu koja ne prelazi troškove njezina izdavanja. Riječ „duplikat” jasno je vidljiva na prednjoj stranici svakog duplikata potvrde.

2. Komisija određuje predložak za potvrdu o sukladnosti kojim se treba služiti proizvođač.
3. Potvrda o sukladnosti sastavlja se na barem jednom od službenih jezika Unije. Svaka država članica može zatražiti da potvrda o sukladnosti bude prevedena na njezin službeni jezik ili jezike.
4. Osobe ovlaštene za potpisivanje potvrda o sukladnosti u proizvođačevoj su organizaciji i uprava ih propisno ovlašćuje da u potpunosti preuzmu pravnu odgovornost proizvođača u odnosu na konstrukciju i izradu ili sukladnost proizvodnje motora.
5. Potvrda o sukladnosti ispunjava se u cijelosti i ne sadržava ograničenja u pogledu upotrebe motora, osim onih predviđenih ovom Uredbom ili nekim od delegiranih akata donesenih u skladu s ovom Uredbom.
6. Potvrda o sukladnosti za tipove motora ili porodice motora homologirane u skladu s člankom 33. stavkom 2. u naslovu sadržava navod „Za motore homologirane na temelju primjene članka 31. Uredbe (EU) br. xx/xx Europskog parlamenta i Vijeća od [datum] o zahtjevima povezanim s ograničenjima emisija i homologacijom tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za izvancestovne pokretne strojeve (privremena homologacija)”.
7. Komisija je ovlaštena da provedbenim aktima donese predložak potvrde o sukladnosti, uključujući tehnička obilježja za sprečavanje krivotvorenja. Radi toga provedbenim se aktima predviđaju sigurnosna tiskarska obilježja za zaštitu papira koji se upotrebljava za potvrde. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 54. stavka 2. do [31. prosinca 2016.].

Članak 31.

Označivanje motora

1. Proizvođač motora pričvršćuje oznaku na svaku jedinicu proizvedenu u skladu s homologiranim tipom.

2. Motori moraju imati oznaku zahtijevanu ovom Uredbom prije nego što napuste proizvodnu liniju.
3. Ako je motor već ugrađen u strojeve, motor ili dio motora s propisanom oznakom smije se zamijeniti.
4. Komisija je ovlaštena da provedbenim aktima donese predložak oznake iz stavka 1., uključujući njezine obvezne bitne podatke. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 54. stavka 2. do [31. prosinca 2016.].
5. Komisija je usto ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 55. o uvjetima i detaljnim tehničkim zahtjevima za zamjenu motora ili dijelova motora s oznakom iz stavka 3. Ti delegirani akti donose se do [31. prosinca 2016.].

POGLAVLJE VIII.

IZUZEĆA

Članak 32.

Opća izuzeća

1. Zahtjevi iz članka 5. stavaka 2. i 3., i članka 17. stavka 2. ne primjenjuju se na motore kojima se služe oružane snage.
2. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 31., proizvođač može proizvođaču originalne opreme motor dostaviti odvojeno od njegova sustava za naknadu obradu ispušnih plinova.
3. Bez obzira na zahtjeve iz članka 5. stavka 3., države članice odobravaju privremeno stavljanje na tržište motora koji nisu dobili EU homologaciju tipa u skladu s ovom Uredbom u svrhu ispitivanja u primjeni.
4. Bez obzira na zahtjeve iz članka 17. stavka 2., države članice mogu odobriti EU homologaciju tipa i stavljanje na tržište motora koji su u skladu s graničnim vrijednostima emisija ATEX određenima u Prilogu V. pod uvjetom da su motori namijenjeni za ugradnju u strojeve koji će se koristiti u potencijalno eksplozivnim atmosferama, kako su definirani Direktivom 2014/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća²² te da je potvrđeno da ispunjavaju sve od sljedećih zahtjeva:
 - (a) oprema kategorije 2 ili 3;
 - (b) skupina strojeva I. ili skupina strojeva II.;
 - (c) temperaturni razred T3 ili veći (ne više od 200 °C).
5. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 55. o detaljnim tehničkim zahtjevima i uvjetima za:

²² Direktiva 2014/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na opremu i zaštitne sustave namijenjene za uporabu u potencijalno eksplozivnim atmosferama (preinačeno) (SL L 96, 29.3.2014., str. 309.).

- (a) proizvođačevo dostavljanje motora odvojeno od njegova sustava za naknadu obradu ispušnih plinova proizvođaču originalne opreme, kako je navedeno u stavku 2.;
- (b) privremeno stavljanje na tržište motora koji nemaju EU homologaciju tipa u svrhu terenskog ispitivanja, kako je navedeno u stavku 3.;
- (c) EU homologaciju tipa i stavljanje na tržište motora koji su u skladu s graničnim vrijednostima emisija ATEX određenima u Prilogu V., kako je navedeno u stavku 4.

Ti delegirani akti donose se do [31. prosinca 2016.].

Članak 33.

Izuzeća za nove tehnologije ili nova tehnička rješenja

1. Proizvođač može podnijeti zahtjev za homologaciju tipa s obzirom na tip motora ili porodicu motora koji uključuju nove tehnologije ili tehnička rješenja koji nisu u skladu s jednim ili više zahtjeva iz ove Uredbe.
2. Homologacijsko tijelo dodjeljuje homologaciju tipa iz stavka 1. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) u zahtjevu su navedeni razlozi zbog kojih te tehnologije ili tehnička rješenja čine tip motora ili porodicu motora neusklađenim s jednim ili više zahtjeva u ovoj Uredbi;
 - (b) u zahtjevu su opisani utjecaji nove tehnologije na okoliš i mjere poduzete kako bi se osigurala barem jednaka razina zaštite okoliša kakva je osigurana zahtjevima od kojih se traži izuzeće;
 - (c) dani su opisi ispitivanja i rezultati kojima se dokazuje da je uvjet iz točke (b) ispunjen.
3. Dodjeljivanje takve homologacije tipa s izuzećem za nove tehnologije ili nova tehnička rješenja podliježe odobrenju Komisije. To se odobrenje dodjeljuje provedbenim aktom.
4. Homologacijsko tijelo može izdati homologaciju tipa dok čeka odluku o odobrenju Komisije, no ona je privremena, važeća samo na državnom području te države članice i samo za tip motora obuhvaćen traženim izuzećem. Homologacijsko tijelo bez odgode obavješćuje Komisiju i druge države članice da je izdalo takvu privremenu homologaciju tipa spisom koji sadržava informacije iz stavka 2.
Privremenost i ograničeno teritorijalno važenje očiti su iz naslova certifikata o homologaciji tipa i naslova potvrde o sukladnosti.
5. Ostala homologacijska tijela mogu odlučiti prihvatiti privremenu homologaciju iz stavka 4. unutar svojeg državnog područja. Kada to učine, o tome bi u pisanom obliku trebala obavijestiti mjerodavno homologacijsko tijelo i Komisiju.
6. Ako je prikladno, u odobrenju Komisije iz stavka 3. navodi se i podliježe li nekim ograničenjima. U svim slučajevima homologacija tipa važeća je barem 36 mjeseci.
7. Ako Komisija odluči odbiti odobrenje, homologacijsko tijelo odmah obavješćuje nositelja privremene homologacije tipa iz stavka 3., ako je takva homologacija

izdana, da će privremena homologacija biti opozvana šest mjeseci nakon što Komisija odbije zahtjev.

Bez obzira na odluku Komisije da odbije odobrenje, motori proizvedeni u skladu s privremenom homologacijom mogu se prije prestanka njezina važenja staviti na tržište u svakoj državi članici koja ju je prihvatila.

8. Zahtjevi iz stavaka 4. i 5. smatraju se ispunjenima kada se odgovarajuće informacije učitaju u središnju administrativnu platformu Unije iz članka 42. Obavijesna dokumentacija jednako tako može biti u obliku zaštićene elektroničke datoteke.
9. Komisija je ovlaštena da provedbenim aktima donese odobrenje iz stavka 3. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 54. stavka 2.
10. Komisija je ovlaštena da provedbenim aktima donese usklađene predloške certifikata o homologaciji tipa i potvrde o sukladnosti iz stavka 4., uključujući njihove obvezne bitne podatke. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 54. stavka 2. do [31. prosinca 2016.].

Članak 34.

Naknadne prilagodbe delegiranih i provedbenih akata

1. Ako Komisija dopusti dodjelu izuzeća u skladu s člankom 33., ona odmah poduzima potrebne mjere za prilagodbu predmetnih delegiranih ili provedbenih akata tehnološkom razvoju.

Kada se izuzeće odobreno u skladu s uvjetima iz članka 33. odnosi na pitanje uređeno pravilnikom UNECE-a, Komisija predlaže izmjenu odgovarajućeg pravilnika UNECE-a u skladu s postupkom primjenljivim prema revidiranom Sporazumu iz 1958.

2. Čim se odgovarajući akti izmijene, prestaje svako ograničenje uvedeno odlukom Komisije o odobrenju izuzeća.

Ako nisu poduzete potrebne mjere za prilagodbu delegiranih ili provedbenih akata, Komisija na zahtjev države članice koja je dodijelila homologaciju može dopustiti toj državi članici da proširi homologaciju odlukom u obliku provedbenog akta donesenom u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 54. stavka 2.

POGLAVLJE IX.

STAVLJANJE NA TRŽIŠTE

Članak 35.

Proizvođačeve obveze u pogledu izvješćivanja

U roku od 45 dana nakon završetka svake kalendarske godine i odmah nakon svakog datuma primjene kad se zahtjevi iz ove Uredbe promijene te neposredno nakon svakog dodatnog datuma koji odredi nadležno tijelo, proizvođač šalje homologacijskom tijelu koje je dodijelilo EU homologaciju tipa popis koji sadržava raspon identifikacijskih brojeva za svaki tip motora

proizveden u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe i u skladu s EU homologacijom tipa od posljednjeg izvještaja ili otkako su se zahtjevi iz ove Uredbe primjenjivali prvi put.

Kada to nije prepoznatljivo iz sustava kodiranja motora, u popisu iz prvog podstavka mora se pobliže objasniti međusobna povezanost identifikacijskih brojeva s odgovarajućim tipovima motora ili porodicama motora i brojevima EU homologacije tipa.

Usto, u popisu iz prvog podstavka jasno je naveden svaki slučaj u kojem proizvođač prestaje proizvoditi homologirani tip motora ili porodicu motora.

Proizvođač čuva kopije popisa najmanje dvadeset godina nakon isteka valjanosti predmetne EU homologacije tipa.

Članak 36.

Mjere za provjeru

1. Homologacijsko tijelo države članice koje dodjeljuje EU homologaciju tipa poduzima sve potrebne mjere u vezi s tom homologacijom kako bi provjerilo, prema potrebi u suradnji s homologacijskim tijelima drugih država članica, identifikacijske brojeve motora proizvedenih u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe.
2. Dodatna provjera identifikacijskih brojeva može se obaviti s kontrolom sukladnosti proizvodnje kako je opisano u članku 25.
3. S obzirom na provjeru identifikacijskih brojeva proizvođač ili njegovi zastupnici s poslovnim nastanom u Zajednici na zahtjev odgovornog homologacijskog tijela bez odgode daju sve potrebne podatke koji se odnose na proizvođačeve kupce s identifikacijskim brojevima motora koji su prijavljeni kao proizvedeni u skladu s odredbama članka 35. Kada su motori prodani proizvođaču strojeva, dodatne informacije nisu potrebne.
4. Ako na zahtjev homologacijskog tijela proizvođač ne može provjeriti zahtjeve u pogledu označivanja motora iz članka 31., homologacija dodijeljena odgovarajućem tipu ili porodici motora temeljem ove Uredbe može biti povučena. Postupak obavješćivanja provodi se kako je određeno člankom 36. stavkom 4.

POGLAVLJE X.

ZAŠTITNE KLAUZULE

Članak 37.

Motori koji nisu u skladu s homologiranim tipom

1. Ako motori kojima je priložena potvrda o sukladnosti ili koji imaju homologacijsku oznaku nisu u skladu s homologiranim tipom ili porodicom, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima potrebne mjere, uključujući povlačenje EU homologacije tipa ako su proizvođačeve mjere neodgovarajuće kako bi osiguralo da se motori u proizvodnji usklade s homologiranim tipom ili porodicom. Homologacijska tijela te države članice obavješćuju homologacijska tijela drugih država članica o poduzetim mjerama.

2. Za potrebe stavka 1. odstupanja od podataka navedenih u certifikatu o EU homologaciji ili u opisnoj dokumentaciji, ako nisu odobrena u skladu s odredbama iz Poglavlja VI., smatraju se nesukladnošću s homologiranim tipom ili porodicom.
3. Ako homologacijsko tijelo utvrdi da motori kojima je priložena potvrda o sukladnosti ili koji imaju homologacijsku oznaku izdanu u drugoj državi članici nisu u skladu s homologiranim tipom ili porodicom, može zatražiti od homologacijskog tijela koje je dodijelilo EU homologaciju tipa da provjeri jesu li motori u proizvodnji i dalje u skladu s homologiranim tipom ili porodicom. Nakon primitka takvog zahtjeva homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa što je prije moguće poduzima potrebne mjere, najkasnije u roku od tri mjeseca od datuma zahtjeva.
4. Homologacijska tijela država članica međusobno se obavješćuju u roku od mjesec dana o svakom povlačenju EU homologacije tipa i o razlozima za takvu mjeru.
5. Ako homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa osporava nesukladnost o kojoj je obaviješteno, predmetne države članice nastoje riješiti spor. O tome se obavješćuje Komisija koja, prema potrebi, održava odgovarajuća savjetovanja u cilju postizanja dogovora.

Članak 38.

Opoziv motora

1. Kada je proizvođač kojem je dodijeljena EU homologacija tipa obvezan, u skladu s člankom 20. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 765/2008, opozvati motore stavljene na tržište, bez obzira na to jesu li ugrađeni u strojeve, zbog toga što se njima ozbiljno krši ta Uredba u pogledu zaštite okoliša, on o tome odmah obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa.
2. Proizvođač predlaže homologacijskom tijelu skup prikladnih rješenja za poništavanje učinka ozbiljnog kršenja iz stavka 1. Homologacijsko tijelo o predloženim rješenjima bez odgode obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica.

Homologacijska tijela osiguravaju učinkovito provođenje rješenja u svojim državama članicama.
3. Ako predmetno homologacijsko tijelo smatra da su rješenja nedostatna ili da se ne provode dovoljno brzo, o tome bez odgode obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa.

Homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa zatim o tome obavješćuje proizvođača. Ako proizvođač ne predloži i ne provede učinkovite korektivne mjere, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima sve potrebne zaštitne mjere, uključujući povlačenje EU homologacije tipa. U slučaju povlačenja EU homologacije tipa homologacijsko tijelo u roku od mjesec dana od takvog povlačenja obavješćuje proizvođača, homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju preporučenim pismom ili jednakovrijednim elektroničkim načinom.

Članak 39.

Obavješćivanje o odlukama i dostupnim pravnim sredstvima

1. U svim odlukama donesenima prema ovoj Uredbi i svim odlukama o odbijanju ili povlačenju EU homologacije tipa, o zabrani ili ograničavanju stavljanja motora na tržište ili o zahtijevanju povlačenja motora s tržišta potanko se navode razlozi na kojima se one temelje.
2. O svakoj se takvoj odluci obavješćuje stranka u pitanju i istodobno je se obavješćuje o pravnim sredstvima koja su joj dostupna prema zakonima na snazi u predmetnoj državi članici i o rokovima dopuštenima za primjenu tih pravnih rješenja.

POGLAVLJE XI.

MEĐUNARODNI PROPISI I DAVANJE TEHNIČKIH INFORMACIJA

Članak 40.

Prihvatanje jednakovrijednih homologacija motora

1. Unija može, u okviru višestranih ili dvostranih sporazuma između Unije i trećih zemalja, priznati jednakovrijednost uvjeta i odredaba za homologaciju tipa motora utvrđenih ovom Uredbom postupcima utvrđenima međunarodnim propisima ili propisima trećih zemalja.
2. Homologacije tipa i homologacijske oznake dodijeljene skladu s UNECE-ovim pravilnicima ili njihovim izmjenama za koje je Unija glasala ili s kojima se složila kako je određeno u delegiranom aktu iz stavka 4. točke (a) priznaju se kao jednakovrijedne homologacijama tipa i homologacijskim oznakama dodijeljenima u skladu s ovom Uredbom.
3. Homologacije tipa dodijeljene skladu s aktima Unije kako je određeno u delegiranom aktu iz stavka 4. točke (b) priznaju se kao jednakovrijedne homologacijama tipa dodijeljenima u skladu s ovom Uredbom.
4. Komisija je u skladu s člankom 55. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se određuju:
 - (d) popis pravilnika UNECE-a i njihovih izmjena za koje je Unija glasala ili s kojima se Unija složila koji se primjenjuju na EU homologacije tipa motora i porodica motora koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve;
 - (e) popis akata Unije o dodjeli homologacija tipa.

Ti delegirani akti donose se do [31. prosinca 2016.].

Članak 41.

Informacije za proizvođače originalne opreme i krajnje korisnike

1. Proizvođač ne smije davati proizvođačima originalne opreme ili krajnjim korisnicima nikakve tehničke informacije povezane s podacima predviđenima ovom Uredbom koje se razlikuju od podataka koje je odobrilo homologacijsko tijelo.
2. Proizvođač stavlja na raspolaganje proizvođačima originalne opreme sve bitne informacije i upute potrebne za pravilnu ugradnju motora u strojeve, uključujući opis svih posebnih uvjeta ili ograničenja povezanih s ugradnjom ili upotrebom motora.

3. Proizvođači stavljaju na raspolaganje proizvođačima originalne opreme sve bitne informacije i upute namijenjene krajnjem korisniku, posebno opis svih posebnih uvjeta ili ograničenja povezanih s upotrebom motora.
4. Bez obzira na zahtjeve iz stavka 3., proizvođači stavljaju na raspolaganje proizvođačima originalne opreme podatak o količini emisija ugljikova dioksida (CO₂) utvrđenoj u postupku EU homologacije tipa i daju im upute da o tom podatku obavijeste krajnje korisnike strojeva u koje se motor ugrađuje.
5. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 55. kojim se utvrđuju pojedinosti informacija i uputa iz stavaka 2., 3. i 4. Ti delegirani akti donose se do [31. prosinca 2016.].

Članak 42.

Središnja administrativna platforma i baza podataka Unije

1. Komisija će uspostaviti središnju administrativnu digitalnu platformu Unije za razmjenu podataka i informacija u vezi s EU homologacijama tipa u elektroničkom obliku. Platforma služi za razmjenu podataka i informacija između homologacijskih tijela ili između homologacijskih tijela i Komisije u okviru ove Uredbe.
2. Središnju administrativnu digitalnu platformu Unije čini i baza podataka u kojoj se centralizirano prikupljaju i na raspolaganje homologacijskim tijelima i Komisiji stavljaju sve bitne informacije u pogledu EU homologacija tipa dodijeljenih u skladu s ovom Uredbom. U dogovoru s državama članicama baza podataka povezuje nacionalne baze podataka sa središnjom bazom podataka Unije.
3. Nakon provedbe stavaka 1. i 2. Komisija proširuje središnju administrativnu digitalnu platformu Unije modulima koji omogućuju:
 - (f) razmjenu podataka i informacija iz ove Uredbe između proizvođača, tehničkih službi, homologacijskih tijela i Komisije;
 - (g) javni pristup određenim informacijama i podacima koji se odnose na rezultate ispitivanja za homologaciju tipa i ispitivanja sukladnosti tijekom upotrebe.
4. Komisija je ovlaštena da provedbenim aktima donese detaljne tehničke zahtjeve i postupke potrebne za uspostavu središnje administrativne digitalne platforme Unije i baze podataka iz ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 54. stavka 2. do [31. prosinca 2016.].

POGLAVLJE XII.

IMENOVANJE I PRIJAVLJIVANJE TEHNIČKIH SLUŽBI

Članak 43.

Zahtjevi koji se odnose na tehničke službe

1. Homologacijska tijela nadležna za imenovanje osiguravaju da tehnička služba ispunjava zahtjeve utvrđene u stavcima od 2. do 9. ovog članka prije nego što je imenuju temeljem članka 45.
2. Ne dovodeći u pitanje članak 46. stavak 1., tehnička služba uspostavlja se prema nacionalnom zakonodavstvu države članice i ima pravnu osobnost.
3. Tehnička služba treće je tijelo, neovisno o postupku konstruiranja, proizvodnje, opskrbe ili održavanja motora koji ocjenjuje.

Tijelom koje ispunjava zahtjeve iz prvog podstavka smatra se tijelo koje je dio poslovnog udruženja ili strukovne udruge, koje zastupa poduzeća uključena u konstruiranje, proizvodnju, dobavu, sastavljanje, upotrebu i održavanje motora koje ono ocjenjuje, ispituje ili provjerava pod uvjetom da se dokaže njegova neovisnost i izostanak bilo kakvog sukoba interesa.

4. Tehnička služba, njezina uprava na najvišoj razini i osobe odgovorne za provođenje kategorija djelatnosti za koje je imenovana u skladu s člankom 45. stavkom 1. nisu konstruktori, proizvođači, dobavljači i serviseri motora koje ocjenjuju i ne predstavljaju stranke koje su uključene u te djelatnosti. To ne isključuje upotrebu ocijenjenih motora iz stavka 3. ovog članka koji su nužni za rad tehničke službe ili upotrebu takvih motora za osobne potrebe.

Tehnička služba osigurava da aktivnosti njezinih ovisnih društava ili kooperanata ne utječu na povjerljivost, objektivnost ili nepristranost kategorija djelatnosti za koje je imenovana.

5. Tehnička služba i njezino osoblje provode kategorije djelatnosti za koje je imenovana s najvišim stupnjem strukovnog integriteta i zahtijevanom tehničkom stručnošću u određenom području, bez pritiska i poticaja, posebno financijskih, koji mogu utjecati na njihovu prosudbu ili rezultate njihovih djelatnosti ocjenjivanja, posebno ako ti pritisci ili poticaji potječu od osoba ili skupina kojima su rezultati navedenih djelatnosti važni.
6. Tehnička služba dokazuje da je sposobna obavljati sve kategorije djelatnosti za koje je imenovana u skladu s člankom 45. stavkom 1. pružanjem homologacijskom tijelu odgovornom za imenovanje zadovoljavajućih dokaza da ima:
 - (a) osoblje s odgovarajućim vještinama, posebnim tehničkim znanjem i strukovnim obrazovanjem kao i dovoljno odgovarajućeg iskustva za obavljanje te zadaće;
 - (b) opise postupaka bitnih za kategorije djelatnosti za koje želi biti imenovana, čime se osiguravaju jasnoća i ponovljivost tih postupaka;
 - (c) postupke za izvođenje kategorija djelatnosti za koje želi biti imenovana kojima se prikladno uzima u obzir stupanj složenosti tehnologije predmetnog motora i

podatak je li motor proizveden postupkom za masovnu ili serijsku proizvodnju te

- (d) sredstva potrebna da na odgovarajući način obavlja zadaće povezane s kategorijama djelatnosti za koje želi biti imenovana i da ima pristup svoj potrebnoj opremi ili objektima.

Usto, dokazuje homologacijskom tijelu koje je nadležno za imenovanje da poštuje norme utvrđene delegiranim aktima donesenima temeljem članka 46. koje su važne za kategorije djelatnosti za koje je imenovana.

7. Jamči se nepristranost tehničkih službi, njihove uprave na najvišoj razini i osoblja koje obavlja ocjenjivanje. Oni ne sudjeluju ni u kakvim djelatnostima koje bi se mogle kositi s njihovim neovisnim prosuđivanjem ili integritetom u odnosu na kategorije djelatnosti za koje su imenovani.
8. Tehničke službe sklapaju osiguranje od odgovornosti u vezi sa svojim djelatnostima, osim ako tu odgovornost preuzima država članica temeljem nacionalnog zakonodavstva ili ako je država članica sama izravno odgovorna za ocjenjivanje sukladnosti.
9. Osoblje tehničke službe čuva poslovnu tajnu u pogledu svih informacija prikupljenih obavljanjem zadaća prema ovoj Uredbi ili bilo kojoj provedbenoj odredbi nacionalnog zakonodavstva, osim pred homologacijskim tijelom nadležnim za imenovanje ili ako tako zahtijeva zakonodavstvo Unije ili nacionalno zakonodavstvo. Vlasnička su prava zaštićena.

Članak 44.

Ovisna društva i kooperanti tehničkih služba

1. Tehničke službe mogu sklopiti ugovor s kooperantima za neke od svojih djelatnosti za koje su imenovane u skladu s člankom 45. stavkom 1. ili mogu prenijeti izvođenje tih djelatnosti na svoje ovisno poduzeće samo uz suglasnost homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje.
2. Kada tehnička služba za određene zadaće povezane s kategorijama djelatnosti za koje je imenovana sklopi ugovor s kooperantom ili ih prenese na ovisno poduzeće, osigurava da kooperant ili ovisno poduzeće ispunjuje zahtjeve određene utvrđene u članku 43. i o tome prikladno obavješćuje homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje.
3. Tehničke službe preuzimaju potpunu odgovornost za zadaće koje izvode njihovi kooperanti ili ovisna poduzeća, bez obzira na njihov poslovni nastan.
4. Tehničke službe čuvaju za homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje sve bitne dokumente koji se odnose na ocjenjivanje sposobnosti kooperanta ili ovisnog poduzeća i zadaće koje su obavili.

Članak 45.

Imenovanje tehničkih službi

1. Tehničke službe imenuju se za jednu od sljedećih kategorija djelatnosti ili više njih, ovisno o svojem području nadležnosti:

- (a) kategorija A: tehničke službe koje ispitivanja iz ove Uredbe provode u vlastitim objektima;
 - (b) kategorija B: tehničke službe koje nadziru ispitivanja iz ove Uredbe, pri čemu se ta ispitivanja provode u objektima proizvođača ili treće strane;
 - (c) kategorija C: tehničke službe koje redovito ocjenjuju i prate proizvođačeve postupke za kontroliranje sukladnosti proizvodnje;
 - (d) kategorija D: tehničke službe koje nadziru ili provode ispitivanja ili inspekcije za nadzor sukladnosti proizvodnje.
2. Homologacijsko tijelo može biti imenovano tehničkom službom za jednu ili više djelatnosti iz stavka 1.
3. Tehničke službe treće zemlje, osim onih imenovanih u skladu s člankom 45., mogu biti prijavljene za potrebe članka 49., ali samo ako je to prihvaćanje tehničkih službi predviđeno dvostranim sporazumom između Unije i predmetne treće zemlje. To ne sprečava tehničku službu uspostavljenu prema nacionalnom zakonodavstvu države članice da u skladu s člankom 43. stavkom 2. osniva ovisna poduzeća u trećim zemljama pod uvjetom da imenovana tehnička služba njima izravno upravlja i nadzire ih.

Članak 46.

Akreditirane interne tehničke službe proizvođača

1. Akreditirana interna tehnička služba proizvođača može biti imenovana samo za djelatnosti kategorije A u pogledu tehničkih zahtjeva za koje je samoispitivanje dopušteno delegiranim aktom donesenim na temelju ove Uredbe. Ta tehnička služba čini zaseban i samostalan dio poduzeća i ne sudjeluje u konstruiranju, proizvodnji, isporuci ili održavanju motora koje ocjenjuje.
2. Akreditirana interna tehnička služba ispunjuje sljedeće zahtjeve:
- (a) povrh toga što je imenuje homologacijsko tijelo države članice, akreditira je nacionalno akreditacijsko tijelo kako je definirano u članku 2. točki 11. Uredbe (EZ) br. 765/2008 i u skladu s normama i postupcima iz članka 47. ove Uredbe;
 - (b) akreditirana interna tehnička služba i njezino osoblje organizacijski su prepoznatljivi i unutar matične organizacije imaju metode izvješćivanja koje osiguravaju njihovu nepristranost i dokazuju je mjerodavnom nacionalnom akreditacijskom tijelu;
 - (c) ni akreditirana interna tehnička služba ni njezino osoblje ne sudjeluju ni u kakvim djelatnostima koje bi se mogle kositi s njihovim neovisnim prosuđivanjem ili integritetom u vezi s kategorijama djelatnosti za koje su imenovani;
 - (d) akreditirana interna tehnička služba pruža usluge isključivo poduzeću kojem pripada.
3. Akreditiranu internu tehničku službu za potrebe članka 49. ne treba prijaviti Komisiji, ali poduzeće kojem pripada ili nacionalno akreditacijsko tijelo daje informacije o njezinoj akreditaciji tijelu za homologaciju nadležnom za imenovanje na njegov zahtjev.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 55. o tehničkim zahtjevima za koje je dopušteno samoispitivanje iz stavka 1. Ti delegirani akti donose se do [31. prosinca 2016.].

Članak 47.

Postupci za standarde učinkovitosti i ocjenjivanje tehničkih službi

Kako bi se osiguralo da tehničke službe budu na jednako visokoj razini standarda učinkovitosti u svim državama članicama, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 55. o standardima koje tehničke službe moraju poštovati i postupku za njihovo ocjenjivanje u skladu s člankom 48. i njihovu akreditaciju u skladu s člankom 46.

Članak 48.

Ocjenjivanje osposobljenosti tehničkih služba

1. Homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje sastavlja izvješće o ocjenjivanju kojim se dokazuje da je tehnička služba koja se kandidira ocijenjena s obzirom na poštovanje zahtjeva iz ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju ove Uredbe. To izvješće može uključivati certifikat o akreditaciji koji izdaje akreditacijsko tijelo.
2. Ocjenjivanje na kojem se temelji izvješće iz stavka 1. provodi se u skladu s odredbama utvrđenima delegiranim aktom donesenim na temelju članka 55. Izvješće o ocjenjivanju preispituje se najmanje svake tri godine.
3. Izvješće o ocjenjivanju predaje se Komisiji na zahtjev. Kada se ocjenjivanje ne temelji na certifikatu o akreditaciji koji je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo i kojim se potvrđuje da tehnička služba ispunjuje zahtjeve iz ove Uredbe, homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje dostavlja Komisiji dokumentirane dokaze kojima se potvrđuje stručnost tehničke službe i mjere kojima se osigurava da homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje redovito nadzire tehničku službu te da ona ispunjuje zahtjeve iz ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju ove Uredbe.
4. Homologacijsko tijelo koje želi biti imenovano kao tehnička služba u skladu s člankom 45. stavkom 2. dokazuje sukladnost ocjenjivanjem koje provode revizori neovisni o djelatnosti koja se ocjenjuje. Ti revizori mogu biti iz iste organizacije pod uvjetom da se njima upravlja odvojeno od osoblja koje provodi djelatnost koja se ocjenjuje.
5. Akreditirana interna tehnička služba poštuje odgovarajuće odredbe ovog članka.

Članak 49.

Postupci prijave

1. Države članice za svaku tehničku službu koju su imenovale kao i za sve naknadne izmjene tih imenovanja Komisiji prijavljuju ime, adresu uključujući elektroničku adresu, odgovorne osobe i kategorije djelatnosti.
2. Tehnička služba može provoditi djelatnosti iz članka 45. stavka 1. u ime homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje odgovornog za EU homologaciju tipa samo ako je to Komisiji prethodno bilo prijavljeno u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

3. Istu tehničku službu može imenovati nekoliko homologacijskih tijela nadležnih za imenovanje i mogu je prijaviti države članice tih homologacijskih tijela nadležnih za imenovanje neovisno o kategoriji ili kategorijama djelatnosti koje će provoditi u skladu s člankom 45. stavkom 1.
4. Komisiju se obavješćuje o svakoj naknadnoj bitnoj promjeni imenovanja.
5. Kada pri primjeni delegiranog akta treba imenovati posebnu organizaciju ili nadležno tijelo koje obavlja djelatnost koja nije obuhvaćena onima iz članka 45. stavka 1., prijava se provodi u skladu s ovim člankom.
6. Komisija na svojem *web*-mjestu objavljuje popis i detalje o tehničkim službama prijavljenima u skladu s ovim člankom.

Članak 50.

Promjene imenovanja

1. Kada homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje utvrdi ili je obaviješteno da tehnička služba koju je imenovalo više ne ispunjuje zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi ili da ne ispunjuje svoje obveze, homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje prema potrebi ograničava, suspendira ili povlači imenovanje ovisno o ozbiljnosti neispunjavanja navedenih zahtjeva ili nepoštovanja navedenih obveza. Država članica koja je prijavila tu tehničku službu o tome odmah obavješćuje Komisiju. Komisija u skladu s tim mijenja objavljene informacije iz članka 49. stavka 6.
2. U slučaju ograničenja, suspenzije ili povlačenja imenovanja ili ako je tehnička služba prestala s djelatnošću, homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje poduzima odgovarajuće mjere kako bi osiguralo da spise navedene tehničke službe obradi druga tehnička služba ili da su dostupni homologacijskom tijelu nadležnom za imenovanje ili nadležnim tijelima za nadzor tržišta na njihov zahtjev.

Članak 51.

Pobijanje stručnosti tehničkih službi

1. Komisija istražuje sve slučajeve u kojima sumnja ili je upozorena na sumnju u stručnost tehničke službe ili njezino redovito ispunjavanje zahtjeva i obveza kojima podliježe.
2. Država članica homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje Komisiji na zahtjev osigurava sve informacije koje se odnose na temelj za imenovanje ili održavanje imenovanja predmetne tehničke službe.
3. Komisija osigurava da se sa svim podacima osjetljive prirode prikupljenima tijekom istraživanja postupa povjerljivo.
4. Ako Komisija utvrdi da tehnička služba ne ispunjuje ili više ne ispunjuje zahtjeve za imenovanje, ona o tome obavješćuje državu članicu homologacijskog tijela koje je nadležno za imenovanje radi utvrđivanja, u suradnji s tom državom članicom, potrebnih korektivnih mjera i zahtjeva od te države članice da poduzme te korektivne mjere uključujući, prema potrebi, povlačenje imenovanja.

Članak 52.

Operativne obveze tehničkih službi

1. Tehničke službe provode one kategorije djelatnosti za koje ih je imenovalo homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje i u skladu s ocjenjivanjem i ispitnim postupcima predviđenima u ovoj Uredbi i njezinim delegiranim aktima.

Tehničke službe nadziru ili same provode ispitivanja zahtijevana za homologaciju ili inspekcije kako je određeno u ovoj Uredbi ili jednom od njezinih delegiranih akata, osim ako su dopušteni alternativni postupci. Tehničke službe ne provode ispitivanja, ocjenjivanja ni provjere za koje ih njihovo homologacijsko tijelo nije propisno imenovalo.
2. Tehničke službe u svakom trenutku:
 - (a) omogućuju svojem homologacijskom tijelu nadležnom za imenovanje da prisustvuje ocjenjivanju sukladnosti koje obavlja tehnička služba;
 - (b) ne dovodeći u pitanje članak 43. stavak 9. i članak 53., daju svojem homologacijskom tijelu nadležnom za imenovanje zahtijevane informacije o svojim kategorijama djelatnosti koje potpadaju pod područje primjene ove Uredbe.
3. Kada tehnička služba utvrdi da proizvođač nije ispunio zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi, o tome obavješćuje homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje kako bi ono od proizvođača zahtijevalo da poduzme odgovarajuće korektivne mjere i nakon toga odbilo izdati certifikat o EU homologaciji tipa dok odgovarajuće korektivne mjere ne budu poduzete na njemu zadovoljavajući način.
4. Kada tehnička služba koja djeluje u ime homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje tijekom praćenja sukladnosti proizvodnje nakon izdavanja EU certifikata o homologaciji tipa utvrdi da motor više nije u skladu s ovom Uredbom, o tome izvješćuje homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje. Homologacijsko tijelo poduzima odgovarajuće mjere kako je predviđeno člankom 25.

Članak 53.

Obveze tehničkih službi u vezi s obavješćivanjem

1. Tehničke službe obavješćuju svoja homologacijska tijela nadležna za imenovanje o sljedećem:
 - (a) svakoj primijećenoj nesukladnosti zbog koje može biti potrebno odbijanje, ograničenje, suspenzija ili povlačenje certifikata o EU homologaciji tipa;
 - (b) svim okolnostima koje utječu na područje za koje su imenovane ili uvjete za imenovanje;
 - (c) svakom zahtjevu za informacije koji su primile od nadležnih tijela za nadzor tržišta u vezi sa svojim djelatnostima.
2. Na zahtjev svojeg homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje tehničke službe daju informacije o djelatnostima koje spadaju u područje za koje su imenovane i o svim drugim provedenim djelatnostima, uključujući prekogranične djelatnosti i djelatnosti kooperanata.

POGLAVLJE XIII.

PROVEDBENI AKTI I DELEGIRANI AKTI

Članak 54.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže „Tehnički odbor za motorna vozila” (TCMV) uspostavljen člankom 40. stavkom 1, Direktive 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća. Taj odbor jest odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 55.

Izvršavanje delegiranih ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji prema uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3., članka 17. stavka 5., članka 18. stavka 2., članka 23. stavka 11., članka 24. stavka 4., članka 25. stavka 6., članka 31. stavka 5., članka 32. stavka 5., članka 40. stavka 4., članka 41. stavka 5., članka 46. stavka 4. i članka 47. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina od [datum stupanja na snagu].
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3., članka 17. stavka 5., članka 18. stavka 2., članka 23. stavka 11., članka 24. stavka 4., članka 25. stavka 6., članka 31. stavka 5., članka 32. stavka 5., članka 40. stavka 4., članka 41. stavka 5., članka 46. stavka 4. i članka 47. Odlukom o opozivu prestaje delegiranje ovlasti navedeno u toj odluci. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u toj odluci. Ona ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija o njemu istodobno obavještuje Europski parlament i Vijeće.
5. Delegirani akt donesen na temelju članka 3., članka 17. stavka 5., članka 18. stavka 2., članka 23. stavka 11., članka 24. stavka 4., članka 25. stavka 6., članka 31. stavka 5., članka 32. stavka 5., članka 40. stavka 4., članka 41. stavka 5., članka 46. stavka 4. i članka 47. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca nakon što su o njemu obaviješteni na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su već prije isteka tog roka obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

POGLAVLJE XIV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 56.

Kazne

1. Države članice predviđaju kazne za gospodarske subjekte ili proizvođače originalne opreme koji krše ovu Uredbu. One poduzimaju sve mjere potrebne za osiguranje da se kazne provedu. Predviđene su kazne učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice o tim odredbama obavješćuju Komisiju do [unijeti datum: dvije godine od stupanja na snagu] i bez odgode obavješćuju Komisiju o svim naknadnim izmjenama koje utječu na te odredbe.
2. Vrste kažnjivih prekršaja obuhvaćaju:
 - (a) davanje lažnih izjava, posebno tijekom homologacijskih postupaka, postupaka koji vode prema opozivu ili postupaka povezanih s izuzećima;
 - (b) lažiranje rezultata ispitivanja za EU homologaciju tipa ili dokaza sukladnosti tijekom upotrebe;
 - (c) uskraćivanje podataka ili tehničkih specifikacija koji bi mogli dovesti do opoziva, odbijanja ili povlačenja EU homologacije tipa;
 - (d) upotrebu poremećajnih strategija;
 - (e) odbijanje davanja pristupa informacijama;
 - (f) stavljanje na tržište motora koji podliježu homologaciji, a nemaju je, ili lažiranje dokumenata ili oznaka s tom namjerom;
 - (g) stavljanje na tržište prijelaznih motora i strojeva u kojima su ti motori ugrađeni kršeći odredbe o izuzeću;
 - (h) kršenje ograničenja upotrebe motora utvrđenih u članku 4.;
 - (i) preinaka motora tako da više nije u skladu sa specifikacijama svoje homologacije tipa;
 - (j) ugrađivanje motora u strojeve za upotrebu različitu od one isključivo predviđene člankom 4.
 - (k) stavljanje na tržište motora temeljem članka 32. stavka 4. za primjenu različitu od one predviđene tim člankom.

Članak 57.

Prijelazne odredbe

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe u Poglavljima II. i III., ovom se Uredbom ne poništava, prije datuma za stavljanje na tržište motora iz Priloga III., nijedna EU homologacija tipa.
2. Homologacijska tijela mogu nastaviti dodjeljivati EU homologacije u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom primjenjivim na dan stupanja na snagu ove Uredbe do obvezujućih datuma za homologaciju motora iz Priloga III.
3. Odstupajući od ove Uredbe, motori koji su već dobili EU homologaciju tipa temeljem mjerodavnog zakonodavstva važećeg na dan stupanja na snagu ove Uredbe ili koji ispunjuju zahtjeve koje je utvrdilo Središnje povjerenstvo za plovidbu Rajnom (CCNR) i doneseni su kao stupanj II. CCNR-a u okviru Mannheimske konvencije za plovidbu Rajnom smiju se i dalje stavljati na tržište do datuma za stavljanje na tržište motora iz Priloga III.

U takvom slučaju nacionalna tijela ne zabranjuju, ne ograničavaju i ne sprečavaju stavljanje motora na tržište koji su u skladu s homologiranim tipom.

4. Motori koji nisu podlijevali homologaciji tipa na razini Unije na dan stupanja na snagu ove Uredbe smiju se i dalje stavljati na tržište temeljem važećih nacionalnih propisa, ako postoje, do datuma za stavljanje na tržište motora iz Priloga III.
5. Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 3. i članak 17. stavak 2., prijelazni motori i, po potrebi, strojevi u kojima su ti prijelazni motori ugrađeni smiju se i dalje stavljati na tržište tijekom prijelaznog razdoblja pod uvjetom da je stroj u koji je ugrađen prijelazni motor proizveden najkasnije godinu dana nakon početka prijelaznog razdoblja.

Za motore kategorije NRE države članice odobravaju produljenje prijelaznog razdoblja i dvanaestomjesečno razdoblje iz prvog podstavka za dodatnih dvanaest mjeseci za proizvođače originalne opreme s ukupnom godišnjom proizvodnjom manjom od 50 jedinica izvancestovnih pokretnih strojeva opremljenih motorima s unutarnjim izgaranjem. Za potrebe izračunavanja ukupne godišnje proizvodnje iz ovog stavka svi se proizvođači originalne opreme pod nadzorom iste fizičke ili pravne osobe smatraju jednim proizvođačem originalne opreme.

6. Podložno odredbama utvrđenima u stavku 5., prijelazni motori u skladu s tipovima ili porodicama motora čija EU homologacija tipa više ne važi temeljem članka 29. stavka 2. točke (a) smiju se stavljati na tržište:
 - (a) ako su bili obuhvaćeni važećom EU homologacijom tipa u vrijeme kad su proizvedeni i nisu bili stavljeni na tržište prije isteka te EU homologacije tipa ili
 - (b) ako nisu regulirani na razini Unije na dan stupanja na snagu ove Uredbe.
7. Stavak 6. primjenjuje se samo na razdoblje od:
 - (a) 18 mjeseci od datuma za stavljanje motora na tržište određenih u Prilogu III. u slučaju utvrđenom u prvom podstavku stavka 5.;
 - (b) 30 mjeseci od datuma za stavljanje motora na tržište određenih u Prilogu III. u slučaju utvrđenom u drugom podstavku stavka 5.;

8. Proizvođači osiguravaju da prijelazni motori imaju oznaku koja prikazuje datum proizvodnje motora. Ta se informacija može pričvrstiti na propisanu pločicu motora ili označiti na njoj.

Članak 58.

Izvješće

1. Do 31. prosinca 2021. države članice obavješćuju Komisiju o primjeni postupaka EU homologacije tipa utvrđenih u ovoj Uredbi.
2. Na osnovi informacija dobivenih prema stavku 1. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Uredbe do 31. prosinca 2022.

Članak 59.

Preispitivanje

1. Do 31. prosinca 2020. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o:
 - (a) ocjenjivanju potencijala za daljnje smanjenje emisija onečišćujućih tvari na temelju dostupnih tehnologija i analize troškova i koristi;
 - (b) identifikaciji potencijalno bitnih vrsta onečišćujućih tvari koje trenutačno ne potpadaju pod područje primjene ove Uredbe;
2. Do 31. prosinca 2025. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o:
 - (a) primjeni klauzula o izuzeću predviđenih člankom 32. stavcima 3. i 4.;
 - (b) praćenju rezultata emisijskih ispitivanja određenih člankom 18. i njihovih zaključaka.
3. Izvješća iz stavaka 1. i 2. temelje se na savjetovanju s mjerodavnim dionicima i njima se u obzir uzimaju važeće europske i međunarodne norme u tom području. Izvješću se, po potrebi, prilažu zakonodavni prijedlozi.

Članak 60.

Stavljanje izvan snage

Ne dovodeći u pitanje članak 57. stavke od 1. do 4., Direktiva 97/68/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2017.

Članak 61.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Primjenjuje se od 1. siječnja 2017.

Od datuma iz stavka 1. nacionalna tijela ne odbijaju proizvođačev zahtjev za dodjelu EU homologacije tipa za novi tip motora ili porodicu motora i ne zabranjuju njihovo stavljanje na tržište ako su predmetni motor ili porodica motora u skladu sa zahtjevima iz Poglavlja II., III., IV. i VIII.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik